

This question paper contains 2 printed pages]

AH—133—2019

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2019

(CGPA Pattern)

POLITICAL SCIENCE

Paper-IX

(Western Political Thinkers)

(Monday, 25-3-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Review Aristotle's thoughts on Revolution.

10

अॅरिस्टॉटलच्या क्रांतीविषयक विचारांचा आढावा घ्या.

Or

(किंवा)

Explain Plato's theory of Education.

प्लेटोचा शिक्षणविषयक सिद्धांत स्पष्ट करा.

2. Discuss Machiavelli's thoughts on Human Nature.

10

मॅकीव्हेलीच्या मानवी स्वभावासंबंधीच्या विचारांची चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Explain Marxist concept of 'Class-struggle'.

माक्सची 'वर्ग-संघर्ष' संकल्पना स्पष्ट करा.

P.T.O.

3. State Plato's views on Ideal State. 10
प्लेटोचे आदर्श राज्यासंबंधी विचार सांगा.

Or

(किंवा)

Narrate Aristotle's views on Citizenship.

अरिस्टॉटलचे नागरिकत्वासंबंधीचे विचार विशद करा.

4. Write short notes on (any two) : 10

- (i) 'Surplus Value' — Karl Marks
(ii) Philosopher King — Plato
(iii) Morality and Religion — Machiavelli
(iv) Thoughts on Slavery — Aristotle.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (i) अतिरिक्त मुल्य — कार्ल मार्क्स
(ii) तत्वज्ञ राजा — प्लेटो
(iii) नितिमत्ता आणि धर्म — मॅकिव्हेली
(iv) गुलामगिरी संबंधी विचार — अरिस्टॉटल.

This question paper contains 2 printed pages]

RA—137—2022

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

MAY/JUNE, 2022

(New Pattern)

POLITICAL SCIENCE

Paper IX

(Indian Political Thought)

(Friday, 10-6-2022)

Time : 10.00 a.m. to 12.30 p.m.

Time—2½ Hours

Maximum Marks—50

N.B. :— (i) All questions are compulsory.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Explain the Nationalist views of Lokmanya Tilak. 10

लोकमान्य टिळकांचे राष्ट्रवादासंबंधी विचार स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain Lokmanya Tilak's 'four point program'.

लोकमान्य टिळकांचा चतुःसूत्री कार्यक्रम विशद करा.

2. Write an essay on M. Gandhi's concept of 'Satyagraha'. 10

म. गांधीच्या 'सत्याग्रह' संकल्पनेवर निबंध लिहा.

Or

(किंवा)

Explain Mahatma Gandhi's views on the state.

महात्मा गांधीचे राज्यासंबंधी विचार स्पष्ट करा.

P.T.O.

3. Elucidate political thoughts of Dr. Ambedkar.

10

डॉ. आंबेडकर यांच्या राजकीय विचारांचा श्रावण घ्या.

Or

(किंवा)

Explain the parliamentary democracy of Dr. Ambedkar.

डॉ. आंबेडकरांचे संसदीय लोकशाही संबंधी विचार स्पष्ट करा.

4. Discuss Neo-Humanism of M.N. Roy.

10

एम.एन. रॉय यांच्या नव-मानवतावादाची चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Narrate M.N. Roy's Marxist thoughts.

एम.एन. रॉय यांचे मार्क्सवादी विचार विशद करा.

5. Explain the Democratic Socialist ideology of Pandit Jawaharlal Nehru. 10

पंडित जवाहरलाल नेहरूंचे लोकशाही समाजवादी विचार स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Elucidate in brief political thoughts of Pandit Jawaharlal Nehru.

पंडित जवाहरलाल नेहरूंच्या राजकीय विचार थोडक्यात आढावा घ्या.

This question paper contains 2 printed pages.

CA—126—2022

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2022

(NEW COURSE)

POLITICAL SCIENCE

Paper-IX

(Indian Political Thought)

(Friday, 9-12-2022)

Time—Two Hours

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Maximum Marks—

- N.B. — (i) All questions are compulsory.
(ii) All questions carry equal marks.
(i) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Explain M. Gandhi's views of State.
म. गांधींचा राज्यविषयक दृष्टिकोण स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Discuss M. Gandhiji's views on 'Satyagrahas'.
म. गांधीजींच्या सत्याग्रहा संबंधीची चर्चा करा.

2. Explain the 'four point' program of L. Tilak.
लो. टिळकांचा 'चतुःसूत्री' कार्यक्रम स्पष्ट करा.

P.T.O.

Or

(किंवा)

Discuss L. Tilak's thoughts about Nationalism.

राष्ट्रवादसंबंधी टिळकांच्या विचारांची चर्चा करा.

3. Explain the Parliamentary Democracy of Dr. Ambedkar
डॉ. आंबेडकरांचे संसदीय लोकशाही संबंधीचे विचार स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Elucidate political thoughts of Dr. Ambedkar.

डॉ. आंबेडकर यांच्या राजकीय विचारांचा आढावा घ्या.

4. Discuss the Neo-humanism of M.N. Roy.
एम. एन. रॉय यांच्या नवमानवतावाची चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Explain M.N. Roy's ideas on Organised democracy.

एम. एन. रॉय यांचे संघटित लोकशाही बदलचे विचार स्पष्ट करा.

5. Elucidate in brief political thoughts of Pandit Nehru.
पंडित नेहरूंच्या राजकीय विचारांचा थोडक्यात आढावा घ्या.

Or

(किंवा)

Write an essay on Pandit Nehru's views on Democratic Socialism.

पंडित नेहरूंच्या 'लोकशाही समाजवादावर' निबंध लिहा.

This question paper contains 2 printed pages]

S-139-2018

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2018

POLITICAL SCIENCE

Paper-X

(Government and Politics of United Kingdom)

(Saturday, 24-3-2018)

Time - 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time-2 Hours

Maximum Marks-40

N.B. :- (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोड्या.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Discuss the political conventions and traditions in Britain. 10

ब्रिटनमधील राजकीय संकेत व रूढींचा चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Discuss the powers of British Crown.

ब्रिटिश राजपदाच्या अधिकाराची चर्चा करा.

2. Explain the features of British Cabinet. 10

ब्रिटिश मंत्रिमंडळाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write the powers of the House of Commons.

हॉउस ऑफ कॉमन्सचे अधिकार लिहा.

P.T.O.

3. Write the features of British Party System.

ब्रिटिश पक्षप्रणालीची वैशिष्ट्ये लिहा.

Or

(किंवा)

Explain the powers and functions of British Prime Minister.

ब्रिटिश पंतप्रधानाची अधिकार व कार्य स्पष्ट करा.

4. Write short notes on (any two) :

- (i) Labour Party
- (ii) Collective Responsibility
- (iii) Bill of Rights
- (iv) Speaker.

खोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (i) मजूर पक्ष
- (ii) सामूहिक जबाबदारी
- (iii) हक्काची सनद
- (iv) सभापती.

This question paper contains 2 printed pages]

A—160—2018

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2018

(CBCS Pattern)

POLITICAL SCIENCE

Paper X

(Western Political Thinker-DGE-I)

(Tuesday, 16-10-2018)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Discuss about Plato's Education Theory.

प्लेटोच्या शिक्षणविषयक सिद्धांताची चर्चा करा.

10

Or

(किंवा)

Write Machiavelli's thoughts on Human Nature.

मॅकियावेलीचे मानवी स्वभावसंबंधी विचार लिहा.

2. Examine Aristotle's views on Slavery.

अॅरिस्टॉटलच्या गुलामगिरीविषयक विचाराचे परिक्षण करा.

10

Or

(किंवा)

Explain Mill's views on Liberty.

मिलच्या स्वातंत्र्यविषयक विचार स्पष्ट करा.

P.T.O.

3. Narrate Plato's sub-ideal state

16

प्लेटोचे उप-आदर्श राज्य विशद करा.

Or.

(किंवा)

Discuss Machiavelli's advise to statecraft.

मॅकीयाव्हलीने राजास दिलेल्या उपदेशाची चर्चा करा.

4. Write short notes on (any two) :

1

(i) Mill's Representative Government

(ii) Philosopher King

(iii) Machiavelli's views on religion

(iv) Aristotle's views on citizenship

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

(i) मॉलचे प्रातिनिधीक शासन

(ii) तत्वज्ञ राजा

(iii) मॅकीयाव्हलीचे धर्मासंबंधी विचार

(iv) अरिस्टॉटलचे नागरिकत्वासंबंधी विचार.

This question paper contains 2 printed pages]

AH—176—2019

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2019

POLITICAL SCIENCE

Paper X

(Western Political Thinker—DGE-I)

(Wednesday, 27-3-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Explain Plato's theory of Justice.

10

प्लेटोचा न्यायविषयक सिद्धांत स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Discuss Mill's views on 'Representative Government'.

मीलच्या 'प्रातिनिधिक शासन'विषयक विचारांची चर्चा करा.

2. Narrate Machiavelli's thought on Religion and Morality.

10

मॅकियाव्हेलीचे धर्म व नितीसंबंधीचे विचार विशद करा.

Or

(किंवा)

Explain Aristotle's views on Revolutions.

अॅरिस्टॉटलचे क्रांतीसंबंधीचे विचार स्पष्ट करा.

P.T.O.

WT

(2)

AH—176—2019

3. Critically examine Plato's concept of Communism.

प्लेटोच्या साम्यवादी विचाराचे टिकात्मक परिक्षण करा.

10

Or

(किंवा)

Explain Aristotle's theory of Ideal State.

अरिस्टॉटलचा आदर्श राज्य सिद्धांत स्पष्ट करा.

4. Write short notes on (any two) :

10

(i) Machiavelli's advise to state-craft

(ii) Aristotle's views on slavery

(iii) Mill's thoughts on liberty

(iv) Plato's views on ideal state.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

(i) मॅकीयाव्हलीचा राजास उपदेश

(ii) अरिस्टॉटलचे गुलामगिरीविषयक विचार

(iii) मीलचे स्वातंत्र्यविषयक विचार

(iv) प्लेटोचे आदर्श राज्यसंबंधीचे विचार.

This question paper contains 2 printed pages

A—53—2019

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Fifth Semester) (Regular) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2019

(CBCS Pattern)

POLITICAL SCIENCE

Paper X

[Western Political Thinker : DGE-II]

(Thursday, 17-10-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. — Attempt All questions.

सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

1. Explain the concept of ideal state of Plato. 15

इस्रोलेच्या आदर्श राज्याची संकल्पना स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Discuss J.S. Mill's views on Liberty.

जे.एस. मिलच्या स्वातंत्र्यासंबंधी विचारांची चर्चा करा.

2. Explain Aristotle's views of Revolution. 15

अरिस्टॉटलचे क्रांतीविषयक विचार स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Describe Machiavelli's views on human nature.

मॅकिव्हेलीच्या मानवी स्वभावाचे वर्णन करा.

P.T.O.

BA_POLITICAL SCIENCE SEM_V
RA-146 Western Political Thinker(DGEI) X (CBCS)

Time: One Hour

Max. Marks: 40

Instructions

- Solve all 14 questions.

- What thinker thinks that Family is the first School of social life
कुटुंब हे सामाजिक जिवनाचे पहिले शाळा आहे असे कोणत्या विचारवंताचे मत आहे
B. C. D. B. C. D.
(A)Aristotle- अ. फ्रीडिल (B)Machivelli-मॅकिवेली (C)Karl Marx- कार्ल मार्क्स (D)J. S. Mill-जे.एस. मिल
- "The Republic" was written by ?
'द रिपब्लिक' हा ग्रंथ कोणी लिहिला ? (A) B) C) D) A) B) C) D)
(A)Aristotle- अ.फ्रीडिल (B)Plato-प्लेटो (C)Machivelli-मॅकिवेली (D)Laski-लॉस्क
- Which of the following is the text of John Stuart Mill ?
सांख्यिक वेबरी ग्रंथाने स्टुअर्ट मिल या ग्रंथ कोणता आहे ?
(A)The Politics- द पॉलिटिक्स (B)The Republic- द रिपब्लिक (C)The Prince-द प्रिन्स (D)On Liberty-ऑन लिबर्टी
- Who says a man can forget the death of his father but not the loss of property ?
एक वेबरीस मनुष्य वधोपाचा मृत्यू विमरु अकेल पण संपत्तीची हानी विमरु अकवार नाही असे कोण म्हणतो ?
(A)Aristotle- अ. फ्रीडिल (B)Machivelli-मॅकिवेली (C)Plato-प्लेटो (D)J.S. Mill-जे.एस. मिल
- Who said "Gymnastic for body & music for soul"
ग्रीकमाती व्यायाम आणि आत्मासाठी संगीत " हे विधान कोणत्या विचारवंताचे आहे ? (A) B) C) D) " A) B) C) D)
(A)Plato-प्लेटो (B)Aristotle-अ.फ्रीडिल (C)Karl Marx-कार्ल मार्क्स (D)J. S. Mill-जे.एस. मिल
- Who said "Political science is the master science"
राज्यशास्त्र हे शास्त्राचे शास्त्र आहे असे विधान कोणी कोणे . A B C D. " A. B. C. D.
(A)Plato-प्लेटो (B)Aristotle-अ. फ्रीडिल (C)Machivelli-मॅकिवेली (D)Laski-लॉस्क
- Which of following texts belong to Machivelli ?
सांख्यिक वेबरी कोणता ग्रंथ मॅकिवेलीचा आहे ?
(A)The Prince-द प्रिन्स (B)The Politics-द पॉलिटिक्स (C)The Laws-द लॉज (D)The Republic-द रिपब्लिक
- Which of the following Book written by Plato
सांख्यिक वेबरी कोणता ग्रंथ प्लेटोने लिहिला ?
(A)The Prince-द प्रिन्स (B)The art of war-द आर्ट ऑफ वॉर (C)The Laws-द लॉज (D)The Politic-द पॉलिटिक्स
- What country did John Stuart Mill belong to ?
जॉन स्टुअर्ट मिल कोणत्या देशाचा होता .
(A)England-इंग्लंड (B)Jormany-जर्मनी (C)Franco-फ्रान्स (D)India-भारत
- What Principles of Socrates did Plato accept ?
प्लेटोने सॉक्रेटिसचा कोणता सिध्दांत स्विकारला.
(A)Theory of Knowledge-ज्ञानाचा सिध्दांत (B)Academy-अकॅडमी (C)Theory of Society-समाजाचा सिध्दांत (D)Virtue is knowledge-सद्गुण हेच ज्ञान
- Which thinker says that human nature is selfish , deceitful,cowardly , insidious ?
मनुष्य स्वभाव स्वार्थी , धोकेबाज , कापटी , मित्र आहे असे कोणता विचारवंत म्हणतो ?
(A)Aristotle-अ.फ्रीडिल (B)Machivelli-मॅकिवेली (C)Russo-रुसो (D)J. S. Mill-जे.एस. मिल
- John Stuart Mill was bom ....
जॉन स्टुअर्ट मिलचा जन्म ..... साली झाला
(A)20 May 1806-20 मे 1806 (B)20 May 1807-20 मे 1807 (C)15 June 1906-5 जून 1906 (D)22 July 1708-22 जुलै 1708
- _____ is the father of Political science
_____ हा राज्यशास्त्राचा जनक आहे .
(A)Socrates-सॉक्रेटिस (B)Aristotale-अ. फ्रीडिल (C)Plato-प्लेटो (D)Laski-लॉस्क
- How was founder of the Academy in Athens .
अपेक्सवधु अकॅडमी स्थापन करणारा विचारवंत कोणता .

- (A) Aristotle (B) Plato (C) Socrates (D) Puthagoras
अरिस्टॉटल प्लेटो सॉक्रेटिस पाथगोरस
- 15 The ' Politics ' is a book written by a Political thinker
' द पॉलिटिक्स ' हा ग्रंथ कोणत्या राजकीय विचारकाने लिहिला आहे . . .
- (A) Plato (B) Aristotale (C) Socrates (D) Laski
प्लेटो अरिस्टॉटल सॉक्रेटिस लॉस्क
- 16 To whom docs John Stuart Mill dedicate ' on Liberty ?
जॉन स्टुअर्ट मिल ' ऑन लिबर्टी ' हा ग्रंथ कोणास समर्पण करतो .
- (A) Father (B) Sister (C) Wife (D) Brother
वडीलसोप बहिणीस पत्नीस भावास
- 17 Which text is referred to as the ' Bible ' on Freedom ?
स्वातंत्र्याबद्दल ' बायबल ' म्हणून कोणत्या ग्रंथाचा उल्लेख केला जातो . A) B) C) D) A) B) C) D)
- (A) The Politics (B) The Republic (C) The Prence (D) On Liberty
द पॉलिटिक्स द रिपब्लिक द प्रिन्सिपल ऑन लिबर्टी
- 18 Who was the Teacher of Plato ?
प्लेटोचा गुरू / शिक्षक कोण ?
- (A) Aristotle (B) Socrates (C) Xenophon (D) None of these
अरिस्टॉटल B) C) D) सॉक्रेटिस झेनाफोन कोणतेही नाही
- 19 Platos writing mostly take the form of .....
प्लेटोची लिखाणाची पध्दत मुख्यतः ..... ही होती .
- (A) Dialogues (B) Apology (C) Both A & B (D) None of these
संवाद B, C, D. क्षमायाचना दोन्ही A आणि B कोणतेही नाही
- What is the name of Aristotales Guru ?
अरिस्टॉटलच्या गुरूचे नाव काय आहे .
- (A) Socrates (B) Plato (C) J.S. Mill (D) Laski
सॉक्रेटिस प्लेटो जे.एस. मिल लॉस्क
- 21 Aristotale had made Comparative study of the total number of Constitution ?
अरिस्टॉटलने एकूण किती संविधानाचे तुलनात्मक अभ्ययन केले होते .
- (A) 158 (B) 150 (C) 140 (D) 125
- 22 Who said that : " The soul of the body is Justice
' राज्यरूपी शरीराचा आत्मा म्हणजे न्याय ' असे कोण म्हणाले .
- (A) Socrates (B) Aristotle (C) J. S. Mill (D) Plato
सॉक्रेटिस अरिस्टॉटल जे.एस. मिल प्लेटो
- 23 How many Parts Plato divided Primary Education
प्लेटोने प्राथमिक शिक्षणाचे किती भाग केले
- (A) Four (B) Two (C) Three (D) Five
चार दोन तीन पाच
- 24 who says ' I am the same Peter that killed the Guru '
मी तोच पितर ज्याने आपल्या गुरूची हत्या केली आहे कोण म्हणतो . A) B) C) D)
- (A) Aristotale (B) Plale (C) Hobbes (D) J.S. Mil
अरिस्टॉटल प्लेटो हॉब्स जे.एस. मिल
- 25 Which thinker says that the State should be close to the Sca ?
राज्य हे समुद्रापासून जवळ असावे असे कोणता विचारक म्हणतो A) B) C) D)
- (A) JS Mill (B) Plato (C) Hobbes (D) Aristotale
जे.एस. मिल प्लेटो हॉब्स अरिस्टॉटल
- 26 According to Aristotale the purpose of the State is ....
अरिस्टॉटलच्या मतानुसार राज्याचा उद्देश A) B) C) D)
- (A) For a happy life (B) For wealth (C) For protection of life (D) All of the above
सुखी जिवनासाठी संपत्तीसाठी जिवनाच्या संरक्षणासाठी वरील सर्व
- 27 Which of the following books are not written by J S Mill ?
साखीमपैकी कोणते पुस्तक जे.एस. मिलने लिहिलेले नाही . A) B) C) D)
- (A) The Politics (B) Utilitarianism (C) On Liberty (D) Representative Government
द पॉलिटिक्स उपयुक्ततावाद ऑन लिबर्टी प्रतिनिधीक शासन
- 28 Whose statement is that only those who pay taxes should be given the right to vote
' ज लोक कर देतील त्यांनाच मतदानाचा अधिकार दिला पाहिजे हे विधान कोणाचे आहे . A) B) C) D)
- (A) Machuvell (B) JS Mill (C) Karl Marx (D) Rousseau
मॅकिवेली जे.एस. मिल कार्ल मार्क्स रुसो
- 29 Which thinker says that the state is like a human body ?
राज्य मानवी शरीरसारखे आहे असे कोणता विचारक म्हणतो ? B, C, D.

- (A) Aristotle (B) Plato (C) M.E.D (D) Machiavelli
अरिस्टॉटल (B) प्लेटो (C) जे. एम. मिल (D) मकिअवेली
- 30 This thinker is known for advocating for women's education.
यह विचारक महिला शिक्षण का प्रोत्साहन करने के लिए जाना जाता है। A. B. C. D. _____ A. B. C. D.
- (A) Aristotle (B) Plato (C) Hobbes (D) Socrates
अ- अरिस्टॉटल (B) प्लेटो (C) हॉब्स (D) सॉक्रेटिस
- 31 Who criticized Plato's Communist Ideology
कौनसे विचारक प्लेटो की साम्यवादी विचारधारा को खारिज करने के लिए प्रसिद्ध हुए? A. B. C. D.
- (A) Aristotle (B) Socrates (C) J. S. Mill (D) Hobbes
अ- अरिस्टॉटल (B) सॉक्रेटिस (C) जे. एम. मिल (D) हॉब्स
- 32 Who was a strong supporter of utilitarianism?
कौनसे विचारक उपयोगितावाद का प्रबल समर्थक माने जाते हैं? A. B. C. D.
- (A) Machiavelli (B) J.S. Mill (C) Karl Marx (D) Rousseau
मकिअवेली (B) जे. एम. मिल (C) कार्ल मार्क्स (D) रुसो
- 33 Who thinks that democracy is only good for the right and educated people.
कौनसे विचारक का मत है कि लोकतंत्र केवल सही और शिक्षित लोगों के लिए ही अच्छा है? A. B. C. D.
- (A) Lock (B) Hegel (C) Karl Marx (D) J.S. Mill
लॉक (B) हेगेल (C) कार्ल मार्क्स (D) जे. एम. मिल
- 34 Whose statement is that only educated people should be given the right to vote.
किस विचारक का मत है कि केवल शिक्षित लोगों को ही वोट देने का अधिकार देना चाहिए? A. B. C. D.
- (A) Machiavelli (B) J.S. Mill (C) Karl Marx (D) Rousseau
मकिअवेली (B) जे. एम. मिल (C) कार्ल मार्क्स (D) रुसो
- 35 According to _____ in terms of ideals, the best government is the one in which sovereignty is concentrated in the whole society.
_____ के अनुसार सर्वोच्च शक्ति के मामले में सर्वोत्कृष्ट शासन वह है जहाँ समाज के सभी सदस्यों को शक्ति प्राप्त है। A. B. C. D.
- (A) Machiavelli (B) J.S. Mill (C) Karl Marx (D) Rousseau
मकिअवेली (B) जे. एम. मिल (C) कार्ल मार्क्स (D) रुसो
- 36 According to which thinker the ruler should be as strong as a Fox and as brave as a Lion?
किस विचारक का मत है कि शासक को बिलखे हुए खरगोश की तरह होना चाहिए और शेर की तरह होना चाहिए? A. B. C. D.
- (A) Aristotle (B) Machiavelli (C) Plato (D) J.S. Mill
अरिस्टॉटल (B) मकिअवेली (C) प्लेटो (D) जे. एम. मिल
- 37 What Law mattered to Machiavelli
मकिअवेली के लिए कौनसे कानून का महत्वपूर्ण अर्थ है? A. B. C. D.
- (A) Contract (B) Human Creation (C) Divine (D) All of these
करार (B) मानव सृजन (C) दिव्य (D) सभी सही
- 38 Which of the following thinkers has supported slavery?
निम्नलिखित में से कौनसे विचारक का मत है कि दास्यता का समर्थन करना चाहिए? A. B. C. D.
- (A) Aristotle (B) Plato (C) Machiavelli (D) Mill
अ- अरिस्टॉटल (B) प्लेटो (C) मकिअवेली (D) मिल
- 39 According to Aristotle what is the purest form of the state?
अरिस्टॉटल के अनुसार शुद्धतम शासन कौनसा है? A. B. C. D.
- (A) Monarchy (B) Autocratic system (C) Feudal system (D) All of these
साम्राज्य (B) आत्मशासन (C) फीडल सिस्टम (D) सभी सही
- 40 Aristotle which family system supports?
अरिस्टॉटल कौनसे कुटुंब प्रणाली का समर्थन करता है? A. B. C. D.
- (A) Monarchy (B) Patriarchy (C) Polyarchy (D) None of these
साम्राज्य (B) पितृशासन (C) पुरातंत्र्य (D) इनमें से कोई नहीं

CG-11-2020

WINTER EXAM 2020

Subject Name : SA-49_Political Science-Western Political Thinker-(DGE-I)
-X (CBCS)_V_18-03-2021

Date : 18/03/2021

Duration : 60
min.

Instruction / सूचना / :-

- * Follow the detail instructions given on OMR Sheet
- * ओ एम आर वरील सर्व सूचनांचे पालन करावे.

Q.1

152

152

152

_____ was a disciple of plato.

..... हा प्लेटोचा शिष्य होता.

A) Socrates [सॉक्रेटिस]

B) Aristotle [अॅरिस्टॉटल]

C) J.S. Mill [जे.एस. मील]

D) John Locke [जॉन लॉक]

Q.2

152

152

152

Who said that, 'The soul of the body is justice'

'राज्यरूपी शरीराचा आत्मा म्हणजे न्याय' असे कोण म्हणाले?

A) Plato [प्लेटो]

B) J.S. Mill [जे.एस. मील]

C) Aristotle [अॅरिस्टॉटल]

D) Socrates [सॉक्रेटिस]

Q.3

152

152

152

Who separated religion and morality form politics.

राजकारणापासून धर्म आणि नैतिकतेची फारकत कोणी केली?

A) Plato [प्लेटो]

B) Locke [लॉक]

C) Mill [मील]

D) Machiavelli [मॅकिव्हली]

Q.4

152

152

152

Who stated That, 'The state is the best community.'

'राज्य सर्वश्रेष्ठ समुदाय आहे' असे कोण म्हणाले.

A) Plato [प्लेटो]

B) Socrates [सॉक्रेटिस]

C) Aristotle [अॅरिस्टॉटल]

D) J.S. Mill [जे.एस. मील]

Q.5

152

152

152

According to Aristotle, what is the purest form of the state.

अॅरिस्टॉटलच्या मते, राज्याचा शुद्ध प्रकार कोणता आहे.

A) Tyranny [निरंकुश तंत्र]

B) Monarchy [राजतंत्र]

C) Oligarchy [धनिकतंत्र]

D) None of above [वरीलपैकी नाही.]

Q.6

152

152

152

Which Thinker is known as, 'The link between medieval Europ and Modern Europ.'

कोणता विचारवंत मध्ययुगानि युरोप आणि आधुनिक युरोप यांना जोडणारा दुवा म्हणून ओळखला जातो.

A) Machiavelli [मॅकिव्हली]

B) J.S. Mill [जे.एस. मील]

C) J. Locke [जे. लॉक]

D) Plato [प्लेटो]

Q.7

152

152

152

To whom does J. S. Mill dedicate 'on Liberty'?

जे.एस. मील 'ऑन लिबर्टी' हा ग्रंथ कोणारा समर्पण करतो?

A)Father [वडीलारा]

C)Sister [बहिणीस]

B)Brother [भावासा]

D)Wife [पत्नीस]

Q.8

152

152

152

Which Text is referred to as the 'Bible on Freedom'?

'स्वतंत्र्याचा बायबल' म्हणून कोणत्या ग्रंथाचा उल्लेख केला जातो.

A)The Politics [द पॉलीटीक्स]

C)On liberty [ऑन लिबर्टी]

B)The Republic [द रिपब्लिक]

D)The prince [द प्रिन्स]

Q.9

152

152

152

Which Thinker said that, 'The father of modern political thought.'

'आधुनिक राजकीय विचारांचा जनक' कोणत्या विचारवंताला म्हटले जाते?

A)Karl marx [कार्ल मार्क्स]

C)John Locke [जॉन लॉक]

B)Machiavelli [मॅकिव्हली]

D)Hegel [हेगेल]

Q.10

152

152

152

How many stages of primary education describes by plato?

प्लेटोने प्राथमिक शिक्षणाचे किती टप्पे स्पष्ट केले आहेत?

A)Two [दोन]

C)Four [चार]

B)Three [तीन]

D)Five [पाच]

Q.11

152

152

152

Who believes that, 'Man is social and political animal'?

'मनुष्य हा सामाजिक आणि राजकीय प्राणी आहे' हे मत कोणाचे आहे?

A)Aristotle [अॅरिस्टॉटल]

C)Machiavelli [मॅकिव्हली]

B)Plato [प्लेटो]

D)Laski [लास्की]

Q.12

152

152

152

Who said that, 'Justice is the quality of human soul'?

'न्याय हा आत्म्याचा गुण आहे' असे कोण म्हणाले?

A)Aristotle [अॅरिस्टॉटल]

C)Machiavelli [मॅकिव्हली]

B)J.S.Mill [जे.एस.मील]

D)Plato [प्लेटो]

Q.13

152

152

152

Who think that, Democracy is only for the right and educated people.

'लोकशाही केवळ योग्य आणि शिक्षित लोकांसाठी आहे' असे कोणाला वाटते?

A)Laski [लास्की]

C)Hegel [हेगेल]

B)J.S.Mill [जे.एस.मील]

D)Karl marx [कार्ल मार्क्स]

Q.14

152

152

152

Who said, 'Political science is the master science.'

'राज्यशास्त्र हे शास्त्राचे शास्त्र आहे' असे विधान कोणी केले.

A)Plato [प्लेटो]

C)Aristotle [अॅरिस्टॉटल]

B) Socrates [सॉक्रेटिस]

D) J. S. Mill [जे. एस. मील]

Q.15

152

152

152

Who says, 'A man can forget the death of his father but not the loss of property.'

'एक वेळेस मनुष्य वडीलांचा मृत्यू विसरू शकतो पण संपत्तीची हानी विसरू शकत नाही' असे कोण म्हणतो?

A) Machiavelli [मॅकिव्हेली]

C) Aristotle [अॅरिस्टॉटल]

B) Plato [प्लेटो]

D) J. S. Mill [जे. एस. मील]

Q.16

152

152

152

Who said, 'Gymnastic for Body and music for soul'

'शरीरासाठी व्यायाम आणि आत्म्यासाठी संगीत' असे कोण म्हणाले

A) Karl Marx [कार्ल मार्क्स]

C) Aristotle [अॅरिस्टॉटल]

B) Mill [मील]

D) Plato [प्लेटो]

Q.17

152

152

152

Which family system supports Aristotle?

अॅरिस्टॉटल कोणत्या कुटुंबधर्माचे समर्थन करतो?

A) Patriarchy [पितृसत्ताक]

C) matriarchy [मातृसत्ताक]

B) Filial piety [पुत्रसत्ताक]

D) None of above [यापेकी नाही]

Q.18

152

152

152

Who was reformer of utilitarianism?

उपयुक्ततावादामध्ये कोणी सुधारणा केल्या ?

A) Rousseau [रुसो]

C) J. S. Mill [जे. एस. मील]

B) John Locke [जॉन लॉक]

D) All of above [वरील सर्व]

Q.19

152

152

152

John Stuart Mill written _____ Book.

जॉन स्टुअर्ट मीलने ..... हे पुस्तक लिहिले.

A) The Politics [द पॉलीटीक्स]

C) The prince [द प्रिन्स]

B) On liberty [ऑन लिबर्टी]

D) The Laws [द लॉज]

Q.20

152

152

152

According to which Thinker, 'The ruler should be as strong as a fox and as brave as lion.'

कोणत्या विचारवंताच्या मते, 'राज्यकर्ता हा कोल्ह्याप्रमाणे धूर्त व सिंहाप्रमाणे शूर असावा'.

A) Plato [प्लेटो]

C) Machiavelli [मॅकिव्हेली]

B) Aristotle [अॅरिस्टॉटल]

D) J. S. Mill [जे. एस. मील]

Q.21

152

152

152

Which of the following Texts not written by Plato?

खालीलपैकी कोणता ग्रंथ प्लेटोने लिहिला नाही?

A) The prince [द प्रिन्स]

C) The statesman [द स्टेट्समन]

B) The Republic [द रिपब्लिक]

D) The Laws [द लॉज]

Q.22

152

152

152

Who said, 'The Republic is the best Textbook on pedagogy'?

द रिपब्लिक हा शिक्षणशास्त्रातील सर्वोत्कृष्ट ग्रंथ आहे' असे कोण म्हणाले?

- A) Plato [प्लेटो] C) J.S.Mill [जे.एस.मिल]
B) Aristotle [अॅरिस्टॉटल] D) Rousseau [रुसो]

Q.23

What Thinker was proud of his Greek ancestry?

ग्रीक वंशाचा फाजील अभिमान कोणत्या विचारवंताला होता?

- A) Plato [प्लेटो] C) Socrates [सॉक्रेटिस]
B) Aristotle [अॅरिस्टॉटल] D) None of above [वरीलपैकी नाही]

Q.24

Which Thinker supported slavery?

कोणत्या विचारवंताने गुलामगिरी प्रथेचे समर्थन केले?

- A) Plato [प्लेटो] C) Socrates [सॉक्रेटिस]
B) Aristotle [अॅरिस्टॉटल] D) J.S.Mill [जे.एस.मिल]

Q.25

According to Aristotle The purpose of the state is _____

अॅरिस्टॉटलच्या मतानुसार राज्याचा उद्देश ..... आहे

- A) For happy life [सुखी जीवनासाठी] C) Protection of wealth [संपत्ती रक्षणासाठी]
B) Protection of life [जिवनाच्या संरक्षणासाठी] D) All of above [वरीलपैकी सर्व]

Q.26

Which Thinker supported, 'Proportional Representation system.'

कोणत्या विचारवंताने प्रमाणशीर प्रतिधित्व पध्दतीचे समर्थन केले.

- A) Plato [प्लेटो] C) Aristotle [अॅरिस्टॉटल]
B) J.S.Mill [जे.एस.मिल] D) John Locke [जॉन लॉक]

Q.27

Which Thinker says that, 'Human nature is selfish, deceitful, cowardly in sidious?'

मनुष्यस्वभाव स्वार्थी, धोकेबाज, कपटी, भिन्ना आहे' असे कोणता विचारवंत म्हणतो?

- A) Socrates [सॉक्रेटिस] C) Machiavelli [मॅकिव्हेली]
B) Karl Marx [कार्ल मार्क्स] D) J.S.Mill [जे.एस.मिल]

Q.28

Who says that, 'Slaves are the living property of human beings'?

गुलाम ही मानवाची सजीव संपत्ती आहे' असे कोण म्हणतो?

- A) Aristotle [अॅरिस्टॉटल] C) J.S.Mill [जे.एस.मिल]
B) Plato [प्लेटो] D) Machiavelli [मॅकिव्हेली]

Q.29

Which Thinker supported open suffrage?

खुल्या मताधिकाराचे समर्थन कोणत्या विचारवंताने केले?

- A) Plato [प्लेटो] C) J.S.Mill [जे.एस.मिल]
B) Aristotle [अॅरिस्टॉटल] D) Locke [लॉक]

Q.30

J. S. Mill was 152
जे.एस.मील ..... होता

152

152

- A] Individual libertarian [व्यक्तीस्वातंत्र्यवादी] C] Only (A) true [फक्त (A) सत्य]
B] Democrat [लोकशाहीवादी] D] Both A & B true [दोन्ही (A) आणि (B) सत्य]

Q.31

Legislation: 1) Plato was Ideal Thinker 2) Plato was a supporter of female freedom.
विधान: 1) प्लेटो आदर्श विचारवंत होता. 2) प्लेटो स्त्री स्वातंत्र्याचा समर्थक होता.

- A] Both legislation false (1, 2) [दोन्ही विधान चूक (1,2)] C] Only one legislation true [फक्त एकच विधान सत्य]
B] Both legislation true (1, 2) [दोन्ही विधान सत्य (1,2)] D] None of above [वरीलपैकी नाही]

Q.32

When was Plato born?
प्लेटोचा जन्म कधी झाला?

- A] BC 427 [इ.स.पु. 427] C] BC 370 [इ.स.पु. 370]
B] BC 347 [इ.स.पु. 347] D] BC 437 [इ.स.पु. 437]

Q.33

According to whom, The state is the final and complete institution.
कोणाच्या मते, राज्य ही अंतीम आणि पुर्व संस्था आहे.

- A] Socrates [सॉक्रेटिस] C] Aristotle [अॅरिस्टॉटल]
B] Karl marx [कार्ल मार्क्स] D] J.S.Mill [जे.एस.मील]

Q.34

Which Thinker says that, constitutional change or change in power is a revolution?
'घटनात्मक बदल किंवा सत्तेत झालेले बदल म्हणजे क्रांती' असे कोणता विचारवंत म्हणतो?

- A] Plato [प्लेटो] C] Machiavelli [मॅकिव्हली]
B] Aristotle [अॅरिस्टॉटल] D] Mill [मील]

Q.35

Who says that, The king policy should be one in the stomach and one on the lips while ruling?
'राज्यकारभार करताना राजाची निती पोटांमध्ये एक व ओठावरती एक अशी असावी' असे कोण म्हणतो?

- A] Plato [प्लेटो] C] Aristotle [अॅरिस्टॉटल]
B] Mill [मील] D] Machiavelli [मॅकिव्हली]

Q.36

Who criticized plato's communist ideology?
प्लेटोच्या साम्यवादी विचारावर कोणी टिका केली?

- A] J. S. mill [जे.एस. मील] C] Aristotle [अॅरिस्टॉटल]
B] Hobbes [हॉब्स] D] John Locke [जॉन लॉक]

Q.37

Who was founder of the Academy in Athens.
अथेन्समध्ये अकॅडमी स्थापन करणारा विचारवंत कोणता

A)Plato [प्लेटो]

B)Aristotle [अरिस्टॉटल]

C)J. S. Mill [जे.एस. मील]

D)Socrates [सॉक्रेटिस]

Q.38

152

152

152

Machiavelli supported value based politics' This statement is _____

'मॅकिव्हलीने मुल्याधिष्ठित राजकरणाचे समर्थन केले' हे वाक्य ..... आहे

A)Wrong [चूक]

B)TRUE [सत्य]

C)Definitely can't tell [निश्चित सांगता येत नाही]

D)None of above [वरीलपैकी नाही]

Q.39

152

152

152

Whose statement is that, 'only those who pay taxes should be given the right to vote.

'जे लोक कर देतात त्यांनाच मतदानाचा अधिकार दिला पाहिजे' हे विधान कोणाचे आहे.

A)Machiavelli [मॅकिव्हली]

B)Plato [प्लेटो]

C)Aristotle [अरिस्टॉटल]

D)J.S.Mill [जे.एस. मील]

Q.40

152

152

152

Features of Plato's education Theory is _____

प्लेटोच्या शिक्षणविषयक सिध्दांताची वैशिष्टे ..... आहेत.

A)According to age group education
[वयोगटाप्रमाणे शिक्षण]B)Equal education for men and women
[स्त्री पुरुषांना समान शिक्षण]C)Free and compulsory primary education [मोफत व सक्तीचे
प्राथमीक शिक्षण]

D)All of above [वरीलपैकी सर्व]

This question paper contains 1 printed page!

RE—19—2022

FACULTY OF ARTS

B.A. (MCJ) (First Year) (Second Semester) EXAMINATION

MAY/JUNE, 2022

MASS COMMUNICATION AND JOURNALISM

Paper-X

(Governance and International Relation)

(Thursday, 9-6-2022)

Time : 10.00 a.m. to 12.30 p.m.

Time—2½ Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— सर्व प्रश्न सोडवा.

1. माहिती अधिकार कायदा अधिनियम, 2005. 10
किंवा
राज्यपालाचे अधिकार व कार्य सांगा.
2. खालील प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा : 10
  - (1) भारत-चीन संबंध
  - (2) पंचायत राज
  - (3) ग्राम सभा
  - (4) एशियन संघटना.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा : 10
  - (1) सार्क संघटना
  - (2) भारत-पाकिस्तान संबंध
  - (3) ई-गव्हर्नन्सचे महत्त्व
  - (4) कलम-370.
4. टिपा लिहा (कोणतेही दोन) : 10
  - (1) महानगरपालिका
  - (2) पंचायत समिती
  - (3) आंतरराष्ट्रीय संबंधाचे महत्त्व सांगा
  - (4) यूरोप आणि अमेरिका संबंध.

RE—19—2022

(1)

This question paper contains 2 printed pages]

CA—182—2022

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2022

(NEW COURSE)

POLITICAL SCIENCE

Paper-X (DGE-I)

(Western Political Thinker)

(Monday, 12-12-2022)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—50

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Explain Aristotle's views on Revolution. 10

अरिस्टॉटलचे क्रांतिसंबंधीचे विचार स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write an essay on Aristotle's ideal state.

अरिस्टॉटलच्या आदर्श राज्यावर निबंध लिहा.

2. Comment on Plato's theory of Communism. 10

प्लेटोच्या साम्यवादी सिद्धांतावर भाष्य करा.

Or

(किंवा)

Explain the concept of Ideal state of Plato.

प्लेटोच्या आदर्श राज्याची संकल्पना स्पष्ट करा.

P.T.O.

3. Explain Mill's views on Representative Government. 10
मिलचे प्रतिनिधिक शासनसंबंधीचे विचार स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write Mill's views on Liberty.

मिलचे स्वातंत्र्यासंबंधीचे विचार लिहा.

4. Discuss Machiavelli's views on state craft. 10
मॅकिव्हलीने राजास केलेला उपदेश यावर चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Write Machiavelli's thoughts on Human nature.

मॅकिव्हलीचे मानवी स्वभावासंबंधीचे विचार लिहा.

5. Discuss Rousseau's social contract theory. 10
रूसोच्या सामाजिक करार सिद्धांताची चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Explain Rousseau's views on Sovereignty.

रूसोचे सार्वभौमत्वासंबंधीचे विचार स्पष्ट करा.

This question paper contains 2 printed pages]

FA—121—2023

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

APRIL/MAY, 2023

POLITICAL SCIENCE

Paper-X (DGE-I)

(Western Political Thinkers)

(Saturday, 29-04-2023)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—50

(N.B. :— (i) Attempt all questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Comment on Plato's theory of communism.

10

प्लेटोच्या साम्यवादी सिद्धांतावर भाष्य करा.

Or

(किंवा)

Describe Machiavelli's views on human nature.

मॅकिव्हेलीच्या मानवी स्वभावासंबंधी विचारांचे वर्णन करा.

2. Explain Aristotle's views of revolution.

10

अरिस्टॉटलचे क्रांतीविषयक विचार स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Discuss J.S. Mill's views on Liberty.

जे. एस. मिलच्या स्वातंत्र्यासंबंधी विचारांची चर्चा करा.

P.T.O.

3. Explain Rousseau's concept of 'General Will'. 10

रुसोची 'सामूहिक इहा' संकल्पना स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the concept of ideal state of Plato.

प्लेटोच्या आदर्श राज्याची संकल्पना स्पष्ट करा.

4. Write in detail Aristotle's thoughts about state. 10

अॅरिस्टॉटलचे राज्यविषयक विचार विस्तृतपणे लिहा.

Or

(किंवा)

Describe Rousseau's theory of social contract.

रुसोच्या सामाजिक कराराचे वर्णन करा.

5. Explain Machiavelli's thoughts on Religion and Morality. 10

मॅकिव्हेलीचे धर्म व नीतीमंन्धी विचार स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Describe Mill's representative government.

मिलच्या प्रतिनिधीक लोकशाहीचे वर्णन करा.

9

This question paper contains 2 printed pages]

B—171—2017

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2017

POLITICAL SCIENCE

Paper XI

(Indian Political Thinkers)

(Monday, 13-11-2017)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Elucidate the concept of Council of Ministers of Kautilya.

10

कौटिल्याचे मंत्रीमंडळसंदर्भातील विचारांचा आढावा घ्या.

Or

(किंवा)

Explain Raja Ram Mohan Roy's views on Liberty.

राजा राममोहन रॉय यांचे स्वातंत्र्याविषयीचे विचार स्पष्ट करा.

2. Discuss Tilak's thoughts about Nationalism.

10

टिळकांच्या राष्ट्रवादासंबंधी विचारांची चर्चा करा.

Or

(किंवा)

What were the techniques adopted by Tilak for expedite the freedom struggle ?

स्वराज्याची चळवळ गतिमान करण्यासाठी टिळकांनी कोणत्या मार्गाचा वापर केला ?

P.T.O.

WT

(2)

H-171-20

3. Write essay on economic thoughts of M. Gandhi.

म. गांधीच्या आर्थिक विचारांवर निबंध लिहा.

Or

(किंवा)

Narrate the M. Gandhi's concept of Ram Rajya.

म. गांधीची रामराज्य संकल्पना विशद करा.

4. Write short notes on (any two) :

(i) Women's Freedom (Raja Ram Mohan Roy)

(ii) Thoughts of Foreign Policy (Kautilya)

(iii) Social Thoughts (L. Tilak)

(iv) Ahinsa (M. Gandhi).

धोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

(i) स्त्री स्वातंत्र्य (राजा राममोहन रॉय)

(ii) परराष्ट्र धोरणावरील विचार (कौटील्य)

(iii) सामाजिक विचार (लो. टिळक)

(iv) अहिंसा (म. गांधी).

This question paper contains 2 printed pages]

AH—110—2019

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2019

(CBCS Pattern)

POLITICAL SCIENCE

Paper-XI

[Political Ideology (DSE-II)]

(Friday, 22-5-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. — (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Give the definition of political ideology and explain its nature. 10

राजकीय विचारप्रणालीची व्याख्या सांगून स्वरूप स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

State the nature of Modern Liberalism.

आधुनिक उदारमतवादाचे स्वरूप सांगा.

2. Write the reasons of origin of Liberalism. 10

उदारमतवादाच्या उदयाची कारणे लिहा.

Or

(किंवा)

Critically examine Marxist theory of surplus value.

मार्क्सवादी अतिरीक्त मूल्याच्या सिद्धांताचे टिकात्मक परिक्षण करा.

P.T.O.

WT

(2)

AH—110—2019

10

3. State the meaning and types of nationalism.

राष्ट्रवादाचा अर्थ व प्रकार सांगा.

Or

(किंवा)

Explain the Marxist theory of Dialectical materialism.

मार्क्सवादी द्वंद्वात्मक भौतिकवादाचा सिद्धांत विस्तृत कर.

4. Write short notes on (any two) :

10

- (i) Marxist movement in India
- (ii) Functions of Political Ideology
- (iii) Types of Liberalism
- (iv) Elements of Nationalism.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (i) भारतातील मार्क्सवादी चळवळ
- (ii) राजकीय विचारप्रणालीचे कार्ये
- (iii) उदारमतवादाचे प्रकार
- (iv) राष्ट्रवादाचे घटक.

This question paper contains 2 printed pages]

AH—111—2019

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2019

(CBCS Pattern)

POLITICAL SCIENCE

Paper-XI

(Political Sociology-DSE-II)

(Friday, 22-3-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Describe the features of political socialization.

10

राजकीय सामाजिकीकरणाच्या वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा.

Or

(किंवा)

Explain the significance of political culture.

राजकीय संस्कृतीचे महत्व विशद करा.

2. State the nature and significance of Political Sociology.

10

राजकीय समाजशास्त्राचे स्वरूप व महत्व सांगा.

Or

(किंवा)

Explain obstacles of political modernization.

राजकीय आधुनिकीकरणातील अडथळे विशद करा.

P.T.O

3. Comment on the determinants of Political Socialization. 10

राजकीय सामाजिकीकरणाच्या साधनांवर भाष्य करा.

Or

(किंवा)

State the nature of Political Culture.

राजकीय संस्कृतीचे स्वरूप सांगा.

4. Write short notes on (any two) : 10

- (i) Scope of Political Sociology
- (ii) Participating Political Culture
- (iii) Features of Political Modernization
- (iv) Political Modernization in India.

शोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (i) राजकीय समाजशास्त्राची व्याप्ती
- (ii) सहभागी राजकीय संस्कृती
- (iii) राजकीय आधुनिकीकरणाची वैशिष्ट्ये
- (iv) भारतातील राजकीय आधुनिकीकरण.

This question paper contains 2 printed pages

AH—110—2019

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2019

(CBCS Pattern)

POLITICAL SCIENCE

Paper-XI

[Political Ideology (DSE-II)]

(Friday, 22-3-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Give the definition of political ideology and explain its nature. 10

राजकीय विचारप्रणालीची व्याख्या सांगून स्वरूप स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

State the nature of Modern Liberalism.

आधुनिक उदारमतवादाचे स्वरूप सांगा.

2. Write the reasons of origin of Liberalism. 10

उदारमतवादाच्या उदयाची कारणे लिहा.

Or

(किंवा)

Critically examine Marxist theory of surplus value.

मार्क्सवादी अतिरिक्त मूल्याच्या सिद्धांताचे टिकात्मक परिक्षण करा.

P.T.O.

WT

(2)

AH—110—2019

3. State the meaning and types of nationalism.
राष्ट्रवादाचा अर्थ व प्रकार सांगा.

10

Or

(किंवा)

Explain the Marxist theory of Dialectical materialism.

मार्क्सवादी द्वंद्वत्मक भौतिकवादाचा सिद्धांत विशद करा.

4. Write short notes on (any two) :

10

- (i) Marxist movement in India
- (ii) Functions of Political Ideology
- (iii) Types of Liberalism
- (iv) Elements of Nationalism.

धोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (i) भारतातील मार्क्सवादी चळवळ
- (ii) राजकीय विचारप्रणालीचे कार्ये
- (iii) उदारमतवादाचे प्रकार
- (iv) राष्ट्रवादाचे घटक.

This question paper contains 2 printed pages.

AH-157-2019

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2019

(CGPA Pattern)

POLITICAL SCIENCE

Paper XIII

(Government and Politics of USA and China)

(Tuesday, 26-3-2019)

Time : 10.00 a.m. to 11.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. — (a) Attempt all questions.

(b) All questions carry equal marks.

(c) सर्व प्रश्न कोलक.

(d) सर्व प्रश्नोंमें समान गुण होंगे.

1. Explain the salient features of the American Constitution.

अमेरिकन संविधानकी लक्ष्य लक्षणोंको बतलाइ.

10

(10)

Write the powers and functions of American President.

अमेरिकन संविधानके अधिकार व कार्य लिख.

2. Narrate the powers of China's People's Court.

चीनका जन न्यायालयके अधिकार बतलाइ.

10

(10)

Discuss the powers of China's Prime Minister.

चीनी संसदका अधिकारोंकी बतलाइ.

WT

10

3. State the features of American Party System.

अमेरिकन राजकीय पक्षपद्धतीची वैशिष्ट्ये सांगा.

Or

(किंवा)

Write the powers of Standing Committee in China.

चीनमधील स्थायी समितीचे अधिकार लिहा.

10

4. Write short notes on (any two) :

(i) National People's Congress

(ii) Senate

(iii) American Vice-President

(iv) President of China.

धोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोनवर) :

(i) राष्ट्रीय जन काँग्रेस

(ii) सिनेट

(iii) अमेरिकन उपराष्ट्राध्यक्ष

(iv) चीनचा राष्ट्राध्यक्ष.

CG-11-2020
WINTER EXAM 2020
Subject Name : SA-35_Political Science-Indian Political Thought-(DSE-I) -
IX(CBCS) OR_V

Duration : 60
min.

Instruction / सूचना / :-

- * Follow the detail instructions given on OMR Sheet
- * ओ एम आर वरील सर्व सूचनांचे पालन करावे.

Q.1 Who is called the father of Indian unrest ? 152 152
भारतीय असंतोषाचे जनक कोणता म्हटले जाते ?
A) M. K. Gandhi [एम के गांधी] C) Dr. B. R. Ambedkar [डॉ बी आर आंबेडकर]
B) B. G. Tilak [बी जी टिळक] D) M. N. Roy [एम एन रॉय]

Q.2 Which thinker had a 'Chatusutri' program ? 152 152
'चतुःसूत्री' कार्यक्रम कोणत्या विचारवंताचा होता ?
A) Lokmanya Tilak [लोकमान्य टिळक] C) Manvendranath Roy [मानवेंद्रनाथ रॉय]
B) Mahatma Gandhi [महात्मा गांधी] D) Dr. Babasaheb Ambedkar [डॉ बाबासाहेब आंबेडकर]

Q.3 Who introduced the concept of a 'Stateless' Society ? 152 152
राज्याविहिन समाज ही संकल्पना कोणी मांडली ?
A) M. N. Roy [एम एन रॉय] C) M. K. Gandhi [एम के गांधी]
B) B. G. Tilak [बी जी टिळक] D) Dr. B. R. Ambedkar [डॉ बी आर आंबेडकर]

Q.4 Who introduced the value of 'Ahimsa' in politics and society ? 152 152
'अहिंसा' हे मूल्य राजकारणात व समाजात कोणी आणले ?
A) M. K. Gandhi [एम के गांधी] C) M. N. Roy [एम एन रॉय]
B) Dr. B. R. Ambedkar [डॉ बी आर आंबेडकर] D) B. G. Tilak [बी जी टिळक]

Q.5 Where Dr. B. R. Ambedkar was born ? 152 152
डॉ. बी. आर. आंबेडकरांचा जन्म कोठे झाला ?
A) Chikhali [चिखली] C) Dapoli [दापोली]
B) Ratnagiri [रत्नागिरी] D) Mhow [म्हो]

Q.6 Which weekly started by Dr. B. R. Ambedkar ? 152 152
डॉ. बी. आर. आंबेडकरांनी कोणते साप्ताहिक सुरु केले ?
A) Kesari [केसरी] C) Darpan [दर्पण]
B) Muknayak and Bahiskrut Bharat [मुकनायक आणि बहिस्कृत भारत] D) Maratha [मराठा]

Q.7 In which year M. N. Roy was born ? 152 152
एम. एन. रॉय यांचा जन्म कोणत्या वर्षी झाला ?

B) Shankar Roy [शंकर रॉय]

Q.16 The ideology developed by M. N. Roy is known as .....

एम. एन. रॉय यांनी विकसित केलेली विचारसरणी .....

A) Democratic Humanism [लोकशाही]

C) Democratic Socialism [लोकशाही समाजवाद]

B) Neo-Humanism [नव मानवतावाद]

D) None of the above [उपरोक्तपैकी नाही]

Q.17 Who considered political reform more important than social reform?

सामाजिक सुधारणेपेक्षा राजकीय सुधारणा महत्वाच्या मानल्या ?

A) Mahatma Gandhi [महात्मा गांधी]

C) Manvendranath Roy [मन्मदनाराय रॉय]

B) B. R. Ambedkar [डॉ. बी. आर. आंबेडकर]

D) Lokmanya Tilak [लोकमान्य टिळक]

Q.18 Which Marathi newspaper was established by Lokmanya Tilak?

लोकमान्य टिळकांनी कोणते मराठी वृत्तमानपत्र सुरू केले ?

A) Maratha [मराठा]

C) Kesari [केसरी]

B) Sakal [सकाळ]

D) Tatva Shiksha [तत्त्व शिक्खा]

Q.19 Who said that "Non-violence is the pinnacle of bravery?"

"अहिंसा ही शौर्याची चरणसोना आहे" असे कोण म्हणाले?

A) M. K. Gandhi [एम के गांधी]

C) B. G. Tilak [बी जी टिळक]

B) M. N. Roy [एम एन रॉय]

D) Dr. B. R. Ambedkar [डॉ. बी. आर. आंबेडकर]

Q.20 According to Mahatma Gandhi .....

महात्मा गांधींच्या मते .....

A) Nature of state is welfare [राज्याचे स्वरूप कल्याणकारी आहे]

C) State is wealth of society [राज्य ही समाजाची संपत्ती आहे]

B) State is essential Disaster [राज्य ही एक आवश्यक आपत्ती आहे]

D) State is unnecessary disaster [राज्य ही एक अनवश्यक आपत्ती आहे]

Q.21 Who said that caste system also divides the labour of the workers?

जातीव्यवस्था कामगारांची श्रमविभागणी करते असे कोण म्हणाले?

A) B. G. Tilak [बी जी टिळक]

C) M. K. Gandhi [एम के गांधी]

B) M. N. Roy [एम एन रॉय]

D) Dr. B. R. Ambedkar [डॉ. बी. आर. आंबेडकर]

Q.22 Where Dr. B. R. Ambedkar did the satyagrah of Chavdar lake?

डॉ. बी. आर. आंबेडकरांनी चवदार तळ्याचा सत्याग्रह कोठे केला?

A) Nagpur [नागपूर]

C) Mahad [महाड]

B) Aurangabad [औरंगाबाद]

D) Mumbai [मुंबई]

Q.23 What is the essence of M. N. Roy's Neo-Humanism?

एम. एन. रॉय यांच्या नवमानवतावादाचे मुलतत्त्व कोणते?

A) Liberty [स्वातंत्र्य]

C) Secular ethics [धर्मनिरपेक्ष नैतिकता]

B) Rationalism [बुद्धीप्रामाण्यवाद]

D) All of the above [उपरोक्तपैकी सर्व]

3/17/2021

Q.24 Who proposed the theory of decolonization?

अवसाहतीकरणाचा सिद्धांत कोणी मांडला?

- A] M. N. Roy [एम एन रॉय]
B] Dr. B. R. Ambedkar [डॉ बी आर अंबेडकर]

- C] M. K. Gandhi [एम के गांधी]
D] B. G. Tilak [बी जी टिळक]

Q.25 Which thinker is called the leader of 'Telya - Jamboli' ?
कोणत्या विचारवंताला 'तेल्या-तांबोळ्यांचे' पुढारी म्हणतात?

- A] Dr. B. R. Ambedkar [डॉ बी आर अंबेडकर]
B] B. G. Tilak [बी जी टिळक]

- C] M. N. Roy [एम एन रॉय]
D] M. K. Gandhi [एम के गांधी]

Q.26 Whose statement is 'Swarajya is my birth right and i will get it' ?
स्वराज्य हा माझा जन्मसिद्ध अधिकार आहे आणि तो मी मिळविणारच हे विधान कोणाचे?

- A] M. N. Roy [एम एन रॉय]
B] Dr. B. R. Ambedkar [डॉ बी आर अंबेडकर]

- C] B. G. Tilak [बी जी टिळक]
D] M. K. Gandhi [एम के गांधी]

Q.27 Who founded 'National Indian Congress' ?
नाताळ भारतीय काँग्रेसची 'स्थापना कोणी केली?

- A] M. K. Gandhi [एम के गांधी]
B] B. G. Tilak [बी जी टिळक]

- C] Dr. B. R. Ambedkar [डॉ बी आर अंबेडकर]
D] M. N. Roy [एम एन रॉय]

Q.28 Who coined the concept of 'Ramrajya' ?
रामराज्य ही संकल्पना कोणी मांडली?

- A] B. G. Tilak [बी जी टिळक]
B] M. N. Roy [एम एन रॉय]

- C] B. R. Ambedkar [बी आर अंबेडकर]
D] M. K. Gandhi [एम के गांधी]

Q.29 Who wrote the book 'Castes in India' ?
कास्ट्स इन इंडिया हा ग्रंथ कोणी लिहिला?

- A] B. G. Tilak [बी जी टिळक]
B] Dr. B. R. Ambedkar [डॉ बी आर अंबेडकर]

- C] M. K. Gandhi [एम के गांधी]
D] M. N. Roy [एम एन रॉय]

Q.30 Who statement is that even though 'I was born as Hindu, I will not die as a Hindu' ?
मी हिंदू म्हणून जन्माला आलो असलो तरी मी हिंदू म्हणून मरणार नाही हे विधान कोणाचे आहे ?

- A] M. K. Gandhi [एम के गांधी]
B] M. N. Roy [एम एन रॉय]

- C] Dr. B. R. Ambedkar [डॉ बी आर अंबेडकर]
D] B. G. Tilak [बी जी टिळक]

Q.31 Who wrote the book 'Neo-Humanism' ?
नवमानवतावाद हा ग्रंथ कोणी लिहिला?

- A] M. N. Roy [एम एन रॉय]
B] M. K. Gandhi [एम के गांधी]

- C] B. G. Tilak [बी जी टिळक]
D] Dr. B. R. Ambedkar [डॉ बी आर अंबेडकर]

Q.32 Who rejected Marx's extremist insistence on classism ?
मार्क्सच्या वर्गीय दृष्टीकोनाचा अतिरेकी आग्रह कोणी अमान्य केला?

(52)

3/17/2021

- A) Dr. B. R. Ambedkar [डॉ बी आर आंबेडकर]
- B) B. G. Tilak [बी जी टिळक]

- C) M. K. Gandhi [एम के गांधी]
- D) M. N. Roy [एम एन रॉय]

Q.33 Who started the Shiva Jayanti and the Public Ganesh Festival ?
 शिवजयंती व सार्वजनिक गणेश उत्सवाची सुरुवात कोणी केली?

- A) Manvendmath Roy [मानवेंद्रनाथ रॉय]
- B) Lokmanya Tilak [लोकमान्य टिळक]
- C) Mahatma Gandhi [महात्मा गांधी]
- D) Dr. Babasaheb Ambedkar [डॉ बाबासाहेब आंबेडकर]

Q.34 Whose thoughts and activities in the freedom movement are known as 'Jahalparva' ?
 कोणाचे विचार व स्वातंत्र्य आंदोलनातील कार्य 'जहालपर्व' म्हणून ओळखले जाते?

- A) Dr. B. R. Ambedkar [डॉ बी आर आंबेडकर]
- B) M. K. Gandhi [एम के गांधी]
- C) B. G. Tilak [बी जी टिळक]
- D) M. N. Roy [एम एन रॉय]

Q.35 According to Mahatma Gandhi basis of state is.....
 महात्मा गांधीच्या मते ..... हा राज्याचा आधार आहे.

- A) Violence [हिंसा]
- B) Non-violence [अहिंसा]
- C) Ideal values [आदर्शमुल्य]
- D) Morality [नैतिकता]

Q.36 Who says that even "after independence, if western culture and civilization remain in India, it cannot be called true Independence" ?
 "स्वातंत्र्यानंतरही भारतात पाश्चिमात्य संस्कृती व सभ्यता राहिल्यास, त्याला खरे स्वातंत्र्य म्हणता येणार नाही" असे कोण म्हणतात ?

- A) B. G. Tilak [बी जी टिळक]
- B) Dr. B. R. Ambedkar [डॉ बी आर आंबेडकर]
- C) M. N. Roy [एम एन रॉय]
- D) M. K. Gandhi [एम के गांधी]

Q.37 Where Dr. Babasaheb Ambedkar was initiated into Buddhism ?
 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी बौद्ध धर्माची दीक्षा कोठे घातली?

- A) Mumbai [मुंबई]
- B) Nagpur [नागपूर]
- C) Pune [पुणे]
- D) Amravati [अमरावती]

Q.38 Who did according to 'Nationalism' is a subjective ?
 राष्ट्रवाद व्यक्तिनिष्ठ आहे असे कोण म्हणाले ?

- A) B. G. Tilak [बी जी टिळक]
- B) M. K. Gandhi [एम के गांधी]
- C) Dr. B. R. Ambedkar [डॉ बी आर आंबेडकर]
- D) M. N. Roy [एम एन रॉय]

Q.39 Who said 'Gandhism' would be harmful to India ?
 भारताला 'गांधीवाद' हानिकारक ठरेल असे कोण म्हणाले ?

- A) M. N. Roy [एम एन रॉय]
- B) Dr. B. R. Ambedkar [डॉ बी आर आंबेडकर]
- C) Pandit Nehru [पंडित नेहरू]
- D) B. G. Tilak [बी जी टिळक]

Q.40 'The communist Party of Mexico' was formed under the guidance of which Indian thinker ?
 कोणत्या भारतीय विचारवंताच्या मार्गदर्शनाखाली मेक्सिकोम 'कम्युनिस्ट पक्ष' स्थापन झाला ?

Time: One Hour

Instructions : Attempt ALL Questions

- 1 The term Ideology was first used by the French philosopher _____
विचारप्रणाली हे सज्ञा सर्वप्रथम _____ या फ्रेंच तत्त्वज्ञाने वापरली
- (A)Voltair (B)Antoine Louis Claude Destu De (C)Rousseau (D)Montesquieu
वॉल्टेअर ट्रॅसी रूसो मॉन्टेस्क्यू
- 2 What is the true statement about Ideology?
विचारप्रणाली बाबत खाल्य विधान कोणत ?
- (A)Ideology are variable (B)Ideology are the basis of the (C)Both A and B are true (D)Both A and B are untrue
विचारप्रणाली परिवर्तनीय असतात political system अ व ब दोनी सत्य अ व ब दोनी असत्य
विख्यात राजकीय व्यवस्थेच्या आधारा असतात
- 3 The word Liberalism is derived from the ___ word liber
Liberalism हा शब्द ___ या भाषेतील Liber या शब्दापासून बनला आहे
- (A)German (B)French (C)Latin (D)
जर्मन फ्रेंच लॅटीन
- 4 _____ is the cause of the rise of Liberalism
_____ हे उदारमतवादाच्या उदयाचे कारण आहे
- (A)Industrial Revolution (B)Renaissance (C)Reformation (D)All of the above
औद्योगिक क्रांती नवजागरण धर्मसुधारणा वरील सर्व
- 5 Individual freedom is paramount in any of the following ideologies
स्वतंत्रतेचे स्थान कोणत्या विचारसरणीत व्यक्ती स्वातंत्र्याला सर्वोच्च स्थान आहे
- (A)Dictatorship (B)Fascism (C)Nazism (D)Liberalism
हकुमशाही फैसिझम नाझिझम उदारमतवाद
- 6 The author of Liberalism is ____
Liberalism या ग्रंथाचा लेखक _____ हा आहे
- (A)Hob house (B)J.S. Mill (C)T.H. Green (D)Laski
हॉव्ह हाउस जे. एस. मील टी. एच. ग्रीन लॉस्की
- 7 Which of the following is the right pair?
खालीलपैकी योग्य जोडी कोणती ?
- (A)Friedrich .Watkins- i Introduction of political science (B)De Tracy -ii The age of Ideology
of political science अरे ट्रेसी द एज ऑफ आइडियॉलॉजी (C)Robert dhal -iii A study of political (D)Daniel Bell -iv The end
theory डॅनियल बेल द एज ऑफ आ
क्रॉनिकल एम् वॉट किन्स इंट्रोडक्शन ऑफ पॉलिटिकल रॉबर्ट डाल अ स्टडी ऑफ पॉलिटिकल थॅरी
- 8 Who made the statement that political ideology is a myth ?
राजकीय विचारप्रणाली मिथ्या घेतना असे विधान कोणी केले
- (A)Karl marx (B)Tracy (C)J. S.Mill (D)Locke
कार्ल मार्क्स ट्रॅसी जे. एस. मील लॉक
- 9 _____ is considered the father and protector of Liberalism
_____ यांना उदारमतवादाचा जनक व संरक्षक मानले जाते
- (A)Hitler (B)John Locke (C)Karl Marx (D)Laski
हिटलर जॉन लॉक कार्ल मार्क्स लॉस्की

3 List one along with list two matching select the appropriate option from the option given below

पादोतीत दोन सोबत एक पादी आनी दिलेला पदोपातून योग्य पदोच विकच

List no 1	List no 2
Classless Revolution	1017
American Revolution	1008
French Revolution	1700
Russian Revolution	1776

पादी न 1	पादी न 2
क्लसीन क्रांती	१७१७
अमेरिकन क्रांती	१६०८
फ्रेंच क्रांती	१७७६
रशियन क्रांती	१७७६

(A)1-1, 2-iv, 3-iii, 4-ii

(B)1-iv, 2-iii, 3-i, 4-ii

(C)1-ii, 2-iii, 3-iv, 4-i

(D)1-i, 2-ii, 3-iii, 4-iv

11 ____ States that man is born free and bound by many bonds

मुनुष्य हा जन्मता स्वतंत्र असून तो अनेक बंधनांनी जखडलेला असतो असे विधान ____ यांनी केले आहे

(A) Hobbes

(B) Locke

(C) Rousseau

(D) J.S. Mill

होब्स

लॉक

रूसो

जे. एस. मिल

12 Who said "my own mind is my church"

माझे मनच माझे चर्च आहे "असे कोणी म्हटले आहे

(A) John Locke

(B) T.H. Green

(C) Thomas Pen

(D) Sabine

13 In which country did traditional liberalism emerge ?

पारंपारिक उदारमतवादाचा उदय कोणत्या देशात झाला

(A) Germany

(B) England

(C) India

(D) Canada

जर्मनी

इंग्लंड

भारत

कॅनडा

14 The right statement about Marxism

माक्सवादविषयी योग्य विधान

(A) Opposition to capitalism

(B) Support to revolution

(C) Stateless and classless social system

(D) All the above

भाडयलशाही विरोध

क्रांतीचे समर्थन

राज्यहीन आणि वर्गीय सामाजिक व्यवस्था

वर्गीय सर्व

15 Das Kapital (also called capital) was written by ____

दासकॅपिटल हा ग्रंथ ____ याने लिहिला आहे

(A) Lenin

(B) Stalin

(C) Karl Marx

(D) Mao

लेनिन

स्टॅलिन

कार्ल माक्स

माओ

16 According to Marx the driving force behind the evolution of human history is ____

माक्सच्या मते मानवी इतिहासाच्या उत्क्रांतीचा प्रेरक घटक ____ आहे

(A) Social

(B) Culture

(C) Political

(D) Economic and Physical

सामाजिक

सांस्कृतिक

राजकीय

आर्थिक आणि भौतिक

17 ____ Says that religion is a pill of opium

धर्म ही अरुची गोळी आहे असे ____ म्हणतात

(A) Hegel

(B) Marx

(C) Stalin

(D) Lenin

हेगेल

माक्स

स्टॅलिन

लेनिन

18 According to Marx, ____-was the last stage in the history of human development

माक्सच्या मते मानवी विकासामाच्या इतिहासातील शेवटची अवस्था म्हणजे ____

(A) Ancient communism

(B) The era of slavery

(C) Period of Feudallism

(D) The age of communism

प्राचीन साम्यवाद

गुलामगिरीचे युग

साम्राज्यशाहीचे युग

साम्यवादाचे युग

19 The communist party of India was founded in ____

भारतात कम्युनिस्ट पक्षाची स्थापना ____ च वर्षी झाली

(A) 26 Dec 1925

(B) 22 Dec 1927

(C) 15 Jan 1930

(D) 30 Jan 1930

२६ डिसेंबर १९२५

२२ डिसेंबर १९२७

१५ जाने १९३०

३० जाने १९३०

20 ____ Is an essential element for Nation building

राष्ट्र निर्मितीसाठी ____ आवश्यक घटक आहे

- (A) Territorial
प्रादेशिक
- 21 Hitler relied on ___ to promote a sense of nationalism in Germany
हिटलर ने जर्मनीत राष्ट्रवादाची भावना वाढीस जाणवताती ___ य घटकचा आधार घेतला
- (A) Language भाषिक (B) Ethnicity वंशिक (C) Feeling of unity and group unity एकता आणि समूह ऐक्य भावना (D) None of the above कोणतेही नाही
- 22 Progressive nationalism emphasizes ___
सामाजिक राष्ट्रवाद ___ यावर भर देतो
- (A) Non-aggression अनाक्रमण (B) Secularism धर्मनिरपेक्षता (C) Humanism and world peace मानवतावाद व जागतिक शांती (D) All the above सर्वांचे सर्व
- 23 Dialectical materialism is a ___ Theory
द्व्युत्पत्तिक भौतिकवाद हा ___ सिद्धांत आहे
- (A) Liberalism उदारमतवादी (B) Nation list राष्ट्रवादी (C) Nazism नाझीवादी (D) Marxist मार्क्सवादी
- 24 ___ Was a communist leader in India
___ हे भारतातील कम्युनिस्ट नेते होते
- (A) Atal Bihari Vajpayee अटल बिहारी वाजपेयी (B) Kanshiram केशीराम (C) P. Nehru प. नेहरू (D) E.M.S. Namboodripad ई.एम.एस. नंबूदीपद
- 25 ___ Proposed the theory of surplus value
अतिरिक्त मूल्य सिद्धांत ___ याने मांडला
- (A) J.S. Mill जे.एस. मिल (B) Aristotle अरिस्टॉटल (C) Plato प्लेटो (D) Karl Marx कार्ल मार्क्स
- 26 In India ___ believes in Marxism
भारतात ___ हा पक्ष मार्क्सवादावर विजय प्राप्त करतो
- (A) BJP भाजप (B) BSP बसपा (C) AITMC ए.टी.एम.सी (D) CPI सी पी आय
- 27 ___ rewards the stateless system
राज्यहीन व्यवस्थेचा पुरस्कार ___ करतो
- (A) Liberalism उदारमतवाद (B) Marxism मार्क्सवाद (C) Nationalism राष्ट्रवाद (D) None of this कोणतेही नाही
- 28 ___ says that the geology is the science of thought
विचारप्रणाली म्हणजे विचारांचे शास्त्र असे ___ म्हणतो
- (A) Tracy ट्रेसी (B) Daniel bell डॅनियल बेल (C) Robert dhal रोबर्ट डहल (D) Anthony downs अँथॉनी डॉन्स
- 29 The purpose of the Ideology is ___
विचार प्रणालीचा उद्देश
- (A) To bring about change बदल घडवून आणणे (B) Anti- Traditionalism रुढी परंपरेला विरोध (C) Individual Freedom व्यक्ती स्वातंत्र्य (D) Above all सर्वांचे सर्व
- 30 The nature of political ideology is ___
राजकीय विचारप्रणालीचे स्वरूप ___ आहे
- (A) Dynamic गतिमान (B) Variable परिवर्तनशील (C) Secular धर्मनिरपेक्ष (D) Above all सर्वांचे सर्व
- 31 ___ is studied in political ideology
राजकीय विचारप्रणालीमध्ये ___ चा अभ्यास केला जातो
- (A) Liberalism उदारमतवाद (B) Marxism मार्क्सवाद (C) Nationalism राष्ट्रवाद (D) Above all सर्वांचे सर्व
- 32 Nationalism is ___
राष्ट्रवाद हा एक ___ आहे
- (A) Emotion भावना (B) National unity राष्ट्रीय ऐक्य (C) Same culture समान संस्कृती (D) Above all सर्वांचे सर्व
- 33 The Italian thinker ___ contributed to the development of nationalism
राष्ट्रवादाच्या विकासामध्ये इटलीत मधील ___ य विचारवंताने भर घातली
- (A) Hitler हिटलर (B) Bismarck बिस्मार्क (C) Mazzohi माझिनि (D) Ramsey moore रॅम्सेमूर
- 34 Woodrow Wilson has ___ principles
वुड्रो विल्सनची ___ तत्वे आहेत
- (A) 14 १४ (B) 18 १८ (C) 15 १५ (D) 20 २०

19/12/2023

37. Maslow most believe that the _____ is an important factor in nation building
मसलॉव को सबसे अधिक महत्वपूर्ण मानने वाले अमेरिकन विचारक कौन हैं ?
- (A) Allunity of language (B) Geographical unity (C) Ethnic unity (D) Ideological unity
भाषा की एकता भौगोलिक एकता जातीय एकता आदर्शिक एकता
38. _____ was of the opinion that Italy should expand its empire or be ready for total destruction
इस व्यक्ति का मत था कि इटली को अपने साम्राज्य को फैलाना चाहिए या तैयार होना चाहिए कि उसे पूरी तरह से नष्ट कर दिया जाए
- (A) Mussolini (B) Mazzoni (C) Hitler (D) Bismark
मुसोलिनी मॉझिनी हिटलर बिस्मार्क
39. _____ was the basis of the state
राज्य का आधार कौनसे सिद्धि पर बनाया गया है ?
- (A) Rousseau (B) J. S. Mill (C) Hobbes (D) T. H. Green
रूसो जे. एस. मिल होब्स टी. एच. ग्रीन
40. Which political ideology considers the individual superior to the state ?
कौनसे राज्यादर्श व्यक्ति को राज्य से अधिक महत्वपूर्ण मानता है ?
- (A) Liberalism (B) Nationalism (C) Fascism (D) Nazi
स्वतंत्रतावाद राष्ट्रवाद फासिज्म नाझी
41. According to _____ the best government is the one that rules the least
_____ के अनुसार सबसे बेहतर सरकार वह है जो कम से कम शासन करे
- (A) Ensaquiat (B) Freeman (C) Plato (D) Hegel
एन्साक्यूएट फ्रीमैन प्लेटो हेगल
42. _____ thinker said that the ideology is not the end but the ideology is needed today
_____ के विचारक ने कहा कि राज्यादर्श ही अंत नहीं है बल्कि राज्यादर्श ही आज की आवश्यकता है
- (A) Richard Thomas (B) C. Wright Mills (C) C. B. Macpherson (D) Above all
रिचर्ड टॉमस सी. राइट मिल्स सी. बी. मकफरसन इनमें से कोई भी नहीं

19/12/2023

This question paper contains 2 printed pages]

RA—81—2022

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MAY/JUNE, 2022

(New Pattern)

POLITICAL SCIENCE

Paper XI

(Political Sociology)

(Tuesday, 7-6-2022)

Time : 10.00 a.m. to 12.30 p.m.

Time—2½ Hours

Maximum Marks—50

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. What is Political Sociology ? Explain the nature of Political Sociology. 10
राजकीय समाजशास्त्र म्हणजे काय ? राजकीय समाजशास्त्राचे स्वरूप स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

What is the basis of formation of political elite ?

राजकीय अभिजन निर्मितीचे आधार सांगा.

2. What is Political Culture ? What is the basis of formation of Political Culture ? 10

राजकीय संस्कृती म्हणजे काय ? राजकीय संस्कृती निर्मितीचे आधार सांगा.

Or

(किंवा)

Write down the obstacles to Political Modernization ?

राजकीय आधुनिकीकरणाचे अडथळे लिहा.

P.T.O.

3. What is Political Socialization ? Write the agencies (tools) of Political Socialization. 10

राजकीय सामाजिकीकरण म्हणजे काय ? राजकीय सामाजिकीकरणाचे साधने लिहा.

Or

(किंवा)

Explain the importance of Political Sociology.

राजकीय समाजशास्त्राचे महत्त्व सांगा.

4. What is Political Modernization ? Explain the nature of Political Modernization. 10

राजकीय आधुनिकीकरण म्हणजे काय ? राजकीय आधुनिकीकरणाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

What are the types and importance of Political Culture ?

राजकीय संस्कृतिचे प्रकार आणि महत्त्व सांगा.

5. Explain the role of political elites in society. 10

समाजातील राजकीय अभिजनांची भूमिका स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write the importance of Political Socialization.

राजकीय सामाजिकीकरणाचे महत्त्व लिहा.

12/28
This question paper contains 2 printed pages|

RA—81—2022

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MAY/JUNE, 2022

(New Pattern)

POLITICAL SCIENCE

Paper XI

(Political Sociology)

(Tuesday, 7-6-2022)

Time : 10.00 a.m. to 12.30 p.m.

Time—2½ Hours

Maximum Marks—50

- N.B. :— (i) Attempt All questions.
(ii) All questions carry equal marks.
(i) सर्व प्रश्न सोडवा.
(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. What is Political Sociology ? Explain the nature of Political Sociology. 10
राजकीय समाजशास्त्र म्हणजे काय ? राजकीय समाजशास्त्राचे स्वरूप स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

What is the basis of formation of political elite ?

राजकीय अभिजन निर्मितीचे आधार सांगा.

2. What is Political Culture ? What is the basis of formation of Political Culture ? 10

राजकीय संस्कृती म्हणजे काय ? राजकीय संस्कृती निर्मितीचे आधार सांगा.

Or

(किंवा)

Write down the obstacles to Political Modernization ?

राजकीय आधुनिकीकरणाचे अडथळे लिहा.

P.T.O.

WT

3. What is Political Socialization ? Write the agencies (tools) of Political Socialization. 10

राजकीय सामाजिकीकरण म्हणजे काय ? राजकीय सामाजिकीकरणाचे साधने लिहा.

Or

(किंवा)

Explain the importance of Political Sociology.

राजकीय समाजशास्त्राचे महत्त्व सांगा.

4. What is Political Modernization ? Explain the nature of Political Modernization. 10

राजकीय आधुनिकीकरण म्हणजे काय ? राजकीय आधुनिकीकरणाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

What are the types and importance of Political Culture ?

राजकीय संस्कृतिचे प्रकार आणि महत्त्व सांगा.

5. Explain the role of political elites in society. 10

समाजातील राजकीय अभिजनांची भूमिका स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write the importance of Political Socialization.

राजकीय सामाजिकीकरणाचे महत्त्व लिहा.

This question paper contains 2 printed pages!

CA—74—2022

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2022

(New Course)

POLITICAL SCIENCE

Paper—XI

(Political Sociology)

(Tuesday, 6-12-2022)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time— Two Hours

Maximum Marks—50

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. What is Political Sociology ? Explain the scope of Political Sociology. 10
राजकीय समाजशास्त्र म्हणजे काय ? राजकीय समाजशास्त्राची व्याप्ती स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the importance of Political Socialization.

राजकीय सामाजिकीकरणाचे महत्व स्पष्ट करा.

2. Explain the types and importance of Political Culture. 10

राजकीय संस्कृतीचे प्रकार आणि महत्व स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write down the obstacles to political modernization.

राजकीय आधुनिकीकरणाचे अडथळे लिहा.

3. Explain the basis of political elite formation. 10

राजकीय अभिवन निर्मितीचे आधार स्पष्ट करा.

P.T.O.

Or

(किंवा)

What is political modernization ? Explain the nature of political modernization.

राजकीय आधुनिकीकरण म्हणजे काय ? राजकीय आधुनिकीकरणाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

4. Explain the importance of Political Sociology.

राजकीय समाजशास्त्राचे महत्त्व सांगा.

10

Or

(किंवा)

What is Political Socialization ? Write the agencies of political socialization.

राजकीय सामाजिकीकरण म्हणजे काय ? राजकीय सामाजिकीकरणाचे साधने लिहा.

5. What is political culture ? What is the basis of formation of political culture ?

राजकीय संस्कृती म्हणजे काय ? राजकीय संस्कृती निर्मितीचे आधार सांगा.

10

Or

(किंवा)

Explain the role of political elites in society.

समाजातील राजकीय अभिजनांची भूमिका स्पष्ट करा.

This question paper contains 2 printed pages]

FA—47—2023

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

APRIL/MAY, 2023

(New Course)

POLITICAL SCIENCE

Paper XI

(Political Ideology)

(Monday, 24-04-2023)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time— 2 Hours

Maximum Marks—50

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Explain the meaning and nature of Political Ideology.

10

राजकीय विचारप्रणालीचा अर्थ व स्वरूप विशद करा.

Or

(किंवा)

Explain the definition and importance of Political Ideology.

राजकीय विचारप्रणालीची व्याख्या व महत्त्व स्पष्ट करा.

2. Discuss the merits and demerits of liberalism.

10

उदारमतवादाच्या गुणदोषांची चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Explain the meaning and nature of liberalism.

उदारमतवादाचा अर्थ व स्वरूप विशद करा.

P.T.O.

WT

(2)

FA-47-2023

3. Explain the Marxist theory of state.

10

माक्सचा राज्यविषयक सिद्धांत स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Discuss the Marxist theory of class struggle.

माक्सच्या वर्गसंघर्षाच्या सिद्धांतावर चर्चा करा.

4. Explain the meaning of democratic socialism and its characteristics.

10

लोकशाही समाजवादाचा अर्थ सांगून त्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Discuss the merits and demerits of democratic Socialism.

लोकशाही समाजवादाच्या गुण-दोषांचे विवेचन करा.

5. Explain the concept of Fascism and discuss on demerits of Fascism.

10

फॅसिझम संकल्पना स्पष्ट करून फॅसिझमच्या दोषांची चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Explain the concept of federal state with the meaning of Fascism.

फॅसिझमचा अर्थ सांगून संघप्रधान राज्याची कल्पना विशद करा.

FA-47-2023

2

67360965A38564ABB2A4E35CC277BBA5

Or

(किंवा)

Explain Rousseau's concept of 'General Will'.

रुसोची 'सामुहिक ईहा' संकल्पना स्पष्ट करा.

4. Write short notes on (any two) :

10

- (i) Locke's Social Contract
- (ii) Mill's views on Representative Government
- (iii) Hobbes's State of Nature
- (iv) Rousseau on Human Nature.

शोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (i) लॉकचा सामाजिक करार
- (ii) मिलचे प्रातिनिधीक शासनसंबंधी विचार
- (iii) हॉब्सची निसर्ग अवस्था
- (iv) रुसोचा मानवी संकल्पना

This question paper contains 2 printed pages]

A—96—2018

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year:) (Sixth Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2018

POLITICAL SCIENCE

Paper-XII

(Western Political Thinkers)

(Friday, 12-10-2018)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Explain Hobbes' views on human nature.

10

हॉब्सचे मानवी स्वभावासंबंधीचे विचार स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Describe Locke's Social Contract Theory of the origin of state.

लॉकच्या राज्य उदयाच्या सामाजिक करार सिद्धांताचे वर्णन करा.

2. Discuss J.S. Mill's views on Liberty.

10

जे.एस. मिलच्या स्वातंत्र्यविषयक विचारांची चर्चा करा.

Or

(किंवा)

State Rousseau's concept of 'General Will'.

रूसोची 'सामुहिक ईहा' संकल्पना विशद करा.

P.T.O.

WT

(2)

A—96—2018

3. Explain Locke's state of nature.

10

लॉकची निसर्ग अवस्था स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Critically evaluate J.S. Mill's views on Representative Government.

जे. एस. मिलच्या प्रातिनिधिक सरकार संबंधी विचारांचे टिकात्मक परिक्षण करा.

4. Write short notes on (any two) :

10

(i) Rousseau's state of nature

(ii) Hobbes' views on sovereignty

(iii) Mill's views on state

(iv) Locke's concept of Government.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

(i) रूसोची निसर्ग अवस्था

(ii) हॉब्सचे सार्वभौमसत्तेसंबंधी विचार

(iii) मिलचे राज्यासंबंधी विचार

(iv) लॉकची शासनविषयक संकल्पना.

This question paper contains 2 printed pages]

AH—158—2019

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2019

(CBCS Pattern)

POLITICAL SCIENCE

Paper XII (DGE-Pol. Sci.-II)

(Modern Political Analysis)

(Tuesday, 26-3-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. State the meaning and nature of Political Analysis. 10

राजकीय विश्लेषणाचा अर्थ आणि स्वरूप विशद करा.

Or

(किंवा)

Discuss the structural-functional approach to the study of political analysis.

राजकीय विश्लेषणाच्या अभ्यासाच्या संरचनात्मक-कार्यवादी दृष्टीकोनाची चर्चा करा.

2. Define the meaning of political leadership and discuss its basic elements. 10

राजकीय नेतृत्वाचा अर्थ सांगून त्याच्या मुलभूत घटकांची चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Explain the functions of political parties.

राजकीय पक्षाचे कार्य स्पष्ट करा.

P.T.O.

3. Write the system approach to the study of political analysis. 10

राजकीय विश्लेषणाच्या अभ्यासाचा व्यवस्थायुक्त दृष्टीकोन लिहा.

Or

(किंवा)

Describe the behavioural approach to the study of Modern Political Analysis.

आधुनिक राजकीय विश्लेषणाच्या वर्तनवादी दृष्टीकोनाचे वर्णन करा.

4. Write short notes on (any two) : 10

- (i) Significance of Modern Political Analysis
- (ii) Classification of Political Parties
- (iii) Ideal Leadership
- (iv) System Approach.

खोदक्यात टिप लिहा (कोणत्याही दोनवर) :

- (i) आधुनिक राजकीय विश्लेषणाचे महत्त्व
- (ii) राजकीय पक्षांचे वर्गीकरण
- (iii) आदर्श नेतृत्व

This question paper contains 2 printed pages]

AH—158—2019

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2019

(CBCS Pattern)

POLITICAL SCIENCE

Paper XII (DGE-Pol. Sci.-II)

(Modern Political Analysis)

(Tuesday, 26-3-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00

Time—Two Hours

Maximum Mark

N.B. :- (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

i. State the meaning and nature of Political Analysis.

राजकीय विश्लेषणाचा अर्थ आणि स्वरूप विशद करा.

Or

(किंवा)

Discuss the structural-functional approach to the study of political analysis.

राजकीय विश्लेषणाच्या अभ्यासाच्या संरचनात्मक-कार्यवादी दृष्टीकोनाची चर्चा करा.

2. Define the meaning of political leadership and discuss its basic elements.

राजकीय नेतृत्वाचा अर्थ सांगून त्याच्या मुलभूत घटकांची चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Explain the functions of political parties.

राजकीय पक्षाचे कार्य स्पष्ट करा.

२३ मंगळार ११/३/२०१९

3. Write the system approach to the study of political analysis.

राजकीय विश्लेषणाच्या अभ्यासाचा व्यवस्थात्मक दृष्टीकोन लिहा.

Or

(किंवा)

Describe the behavioural approach to the study of Modern Political Analysis.

आधुनिक राजकीय विश्लेषणाच्या वर्तनवादी दृष्टीकोनाचे वर्णन करा.

4. Write short notes on (any two) :

(i) Significance of Modern Political Analysis

(ii) Classification of Political Parties

(iii) Ideal Leadership

(iv) System Approach.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोनवर) :

(i) आधुनिक राजकीय विश्लेषणाचे महत्व

(ii) राजकीय पक्षाचे वर्गीकरण

(iii) आदर्श नेतृत्व

(iv) व्यवस्थात्मक दृष्टीकोन.

82177
3/1/13

This question paper contains 2 printed pages!

CA—113—2022

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Sixth Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2022

(Old Course)

POLITICAL SCIENCE

Paper—XII

(Modern Political Analysis)

(Thursday, 08-12-2022)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time— Two Hours

Maximum Marks—50

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. What is modern political analysis ? Explain its nature. 10
आधुनिक राजकीय विश्लेषण म्हणजे काय ? त्याचे स्वरूप स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Describe the characteristics of modern political analysis.

आधुनिक राजकीय विश्लेषणाची वैशिष्ट्ये सांगा.

2. Discuss system approach to the study of political analysis. 10
आधुनिक राजकीय विश्लेषणाच्या अभ्यासाच्या व्यवस्थावादी दृष्टिकोनाची चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Write the behavioural approach to the study of modern political analysis.

आधुनिक राजकीय विश्लेषणाच्या अभ्यासाचा वर्तनवादी दृष्टिकोन लिहा.

P.T.O.

3. Explain the meaning of political leadership and discuss its basic elements. 10

राजकीय नेतृत्वाचा अर्थ स्पष्ट करून त्याच्या मुलभूत अवकाशांची चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Narrate the definitions of political leadership and types of political leadership.

राजकीय नेतृत्वाच्या व्याख्या सांगून राजकीय नेतृत्वाचे प्रकार विशद करा.

4. Discuss the functions of political parties. 10

राजकीय पक्षाच्या कार्याची चर्चा करा.

Or

(किंवा)

State the party structure and classification of political parties.

पक्षरचना आणि राजकीय पक्षाचे वर्गीकरण सांगा.

5. Explain the significance of modern political analysis. 10

आधुनिक राजकीय विश्लेषणाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Describe the qualities of Ideal Political leadership.

आदर्श राजकीय नेतृत्वाचे गुण सांगा.

Time: One Hour

Instructions : Attempt 40 questions

- 1 The father of political science is ____
 राजशास्त्राचा जनक _____ आहे
- (A) Plato (B) Aristotle (C) MacIntyre (D) J.S Mill
 प्लेटो अ. गिस्टिन मॅकइन्टायर जे.एस. मिल
- 2 Political Science is ____
 राजशास्त्र हे _____ शास्त्र आहे
- (A) Natural (B) Physical (C) Social (D) None of this
 नैसर्गिक शारीरिक सामाजिक कोणतेही नाही
- 3 The modern political structure is called ____
 आधुनिक राजशास्त्रातील मान्यता _____ असे म्हटले जाते
- (A) Political analysis (B) Politics (C) Sociology (D) None of this
 राजकीय विश्लेषण राजकारण समाजशास्त्र कोणतेही नाही
- 4 Modern political analysis is considered a revolution
 आधुनिक राजकीय विश्लेषणाचा काही मानले जाते
- (A) Industrial (B) Social (C) Intellectual and Ideological (D) Financial
 औद्योगिक सामाजिक शैक्षिक आर्थिक
- 5 What are the factors influencing politics
 राजशास्त्राचा प्रभाव टाकणारे घटक कोणते
- (A) New event (B) Development (C) Philosophy (D) All of the above
 नवीन घटना विकास तत्त्वज्ञान कोणतेही नाही
- 6 When did modern political analyst begin.
 आधुनिक राजकीय विश्लेषणाचा प्रारंभ कधी झाला
- (A) After the first world war (B) After the second world war (C) After cold war (D) None of the above
 पहिल्या महायुद्धानंतर दुसऱ्या महायुद्धानंतर शीतयुद्धानंतर कोणतेही नाही
- 7 The book "The Political System" was written by ____
 "पॉलिटिकल सिस्टीम" हा ग्रंथ कोणी लिहिला
- (A) David Easton (B) J.S Mill (C) Karl Marx (D) Plato
 डेव्हिड इस्टन जे.एस. मिल कार्ल मार्क्स प्लेटो
- 8 Political analysis is a ____ process
 राजकीय विश्लेषण एक _____ प्रक्रिया आहे
- (A) Integral (B) Fragmented (C) Normal (D) Unusual
 अखंड खंडित सामान्य असाधारण
- 9 What are the reasons for the rise of modern political analysts ?
 आधुनिक राजकीय विश्लेषणाचा उदयाची कारणे कोणती आहेत ?
- (A) Dissatisfaction with traditional political analysis (B) The purpose of actual political analysis (C) Classical standard (D) All of the above
 पारंपारिक राजकीय विश्लेषणाविरुद्ध असंतोष वास्तविक राजकीय विश्लेषणाचा हेतू क्लासिकल प्रमाण्य कोणतेही नाही
- 10 The book "City of God" was written by ____
 "सिटी ऑफ गॉड" हा ग्रंथ कोणी लिहिला
- (A) St. Augustin (B) Plato (C) Manichevelli (D) Aristotle
 सेंट ऑगस्टिन प्लेटो मॅन्चेवेली अ. गिस्टिन
- 11 The word "Behaviorism" was first used in political science by ____
 "बेहवियोरिझम" _____ यांनी उपयोगाने आणला
- (A) Aurther Bonite (B) Frank kot (C) Herbart Tingston (D) Charles Mariani
 आर्थर बॉन्टि फ्रँक कोट हर्बर्ट टिंग्स्टोन चार्ल्स मारियान
- 12 The thinker says that behaviorism is a symbol of the classical mindset
 विचारक म्हणतो की बेहवियोरिझम क्लासिकल माइंडसेटचा प्रतीक आहे
- (A) Alfred Grajiya (B) David Easton (C) Robert Dahal (D) Kirk petrak
 अल्फ्रेड ग्राजीया डेव्हिड इस्टन रॉबर्ट दाहल किर्क पेट्राक
- 13 The _____ the process affected the political system.
 _____ प्रक्रियेमध्ये राजकीय व्यवस्था प्रभावित होते
- (A) Output (B) Input (C) Feedback process (D) None of this
 निष्पत्ती आदान प्रत्यादान कोणतेही नाही

- 14 The developed form of system approach is _____
 व्यवस्था दृष्टीकोन विकसित स्वरूप म्हणजे _____ दृष्टीकोन होय
- (A) Systemic व्यावस्थापकीय (B) Structural functional संरचना करणारा (C) Behavioral वर्तनवादी (D) None of them कोणतेही नाही
- 15 David Easton's book _____
 डेव्हिड ईस्टन यांच्या या पुस्तक व्यवस्था दृष्टीकोनाची संकल्पना विवर देण्या आहे
- (A) Explains the concept of system approach पॉलीटिकल सिस्टम (B) New aspects of politics न्यू अस्पेक्ट्स ऑफ पॉलिटिक्स (C) Political behavior पॉलीटिकल बहिवाळ (D) Human culture in politics मानव संस्कृती आणि पॉलिटिक्स
- 16 This is the theory put forward by Easton in relation to the political system
 हा संशोधन शारीक्यवस्थेचा अनुषंगाने ईस्टनने मांडलेल्या दृष्टीकोनाला म्हटले जाते
- (A) Structural Approach संरचनावादी दृष्टीकोन (B) (C) Exchange Approach व्यावस्थापकीय दृष्टीकोन (D) None of them कोणतेही नाही
- 17 'Human Nature in Politics' was written by
 'ह्युमन नेचर इन पॉलीटिक्स' हा ग्रंथ यांनी लिहिला
- (A) Max weber मॅक्स वेबर (B) David Easton डेव्हिड ईस्टन (C) Robert Dahal रोबर्ट डहाल (D) Graham Walas ग्राहम वालास
- 18 'System' is basically a _____ concept.
 'स्यस्टम' हे मुख्यतः _____ संकल्पना आहे
- (A) Biological जैवशास्त्रीय (B) Sociological समाजशास्त्रीय (C) Natural नैसर्गिक (D) Economical अर्थशास्त्रीय
- 19 _____ it studies politics as a system
 _____ हा शास्त्रशाखाचा अभ्यास एका स्यस्टमच्या स्वरूप करतो
- (A) Robert Dahal रोबर्ट डहाल (B) David Easton डेव्हिड ईस्टन (C) Max Weber मॅक्स वेबर (D) J. S. Mill जे. एम. मिल
- 20 This article is about "Current meaning of Behaviorism."
 वर्तनवादाचा वर्तमान अर्थ हा लेख _____ यांनी लिहिला
- (A) David Easton डेव्हिड ईस्टन (B) Graham Walas ग्राहम वालास (C) Max weber मॅक्स वेबर (D) Robert Dahal रोबर्ट डहाल
- 21 Leadership is the process of voluntarily influencing individuals for a specific purpose
 'लिडरशिप' उद्देशाने स्वतंत्रपणे प्रभावित करणाऱ्या प्रक्रिया म्हणजे नेतृत्व होय " हे विधान _____ यांचे होय
- (A) Terry टॅरी (B) Aristotle अरिस्टॉटल (C) Plato प्लेटो (D) Machiaveli मॅकियावेली
- 22 There are so many principles of leadership formation
 नेतृत्वनिर्मितीचे किती सिद्धांत आहेत
- (A) One एक (B) Two दोन (C) Three तीन (D) Four चार
- 23 Being an effective speaker is essential for _____
 प्रभावी वक्ता असणे _____ साठी आवश्यक असते
- (A) Leadership नेतृत्व (B) Followers अनुयायी (C) Listener श्रोता (D) Public जनता
- 24 Shivaji maharaj , the ten guru's of the shikha's were this kind of leadership
 शिवाजी महाराज , शिखांचे दहा गुरू हे या प्रकारचे नेतृत्व होते
- (A) Divine दिव्यवलयी (B) The main leadership at the movement प्रधान नेतृत्व (C) Urban शहरी नेतृत्व (D) French leadership फ्रेंच नेतृत्व
- 25 _____ is a proponent of the genetic theory of leadership formation
 नेतृत्व निर्मितीच्या अनुवांशिक सिद्धांताचा पुरस्कर्ता आहे
- (A) Grafting ग्राफ्टिंग (B) Austin ऑस्टिन (C) J. S. Mill जे. एम. मिल (D) Russe रसे
- 26 None of the following option have a leadership qualities
 खालीलपैकी नेतृत्वाचा गुण नाही
- (A) Great organizer उत्तम संपर्क (B) Effective speaker प्रभावी वक्ता (C) Knowledgeable and conscious ज्ञानवंत व जागरूक (D) Indifference लक्ष्यहीनता
- 27 The statement that the situation is more effective in determining leadership is _____
 'नेतृत्व निर्धारण परिस्थिती अधिक प्रभावी असते' हे विधान यांचे आहे
- (A) Stogdill & Gib स्टॉगडिल व गिब (B) Almond & power अल्मंड आणि पावर (C) Herold Laski हेरोल्ड लॉस्की (D) Bentham बेंथम

- 38 Which of the following is the type of leadership given
राजकीय दलिका प्रकरा पक्षे राजकीय प्रकरा दलिका
- (A) Popularity elected leadership
साक्षरिशासित नेतृत्व
- (B) Moria durvarjar
मोरिया दुरावरज
- (C) Divine leadership
सिवालयी नेतृत्व
- (D) All of the above
सर्वे पक्षे सचे
- 29 Who wrote the book 'Political party'
पोलेटीकल पार्टी हा कष केषी लिहिला
- (A) Robert Dahl
रोबर्ट डहल
- (B) Morris durvarjar
मोरिया दुरावरज
- (C) Lord brise
लॉर्ड ब्राईस
- (D) Harold Laski
हारोल्ड लास्की
- 30 The English word party is derived from Latin word ____
पार्टी हा इंगलीश मळ लॅटिन भाषेतोळ ____ वा मळामातून तपार झाला आहे
- (A) Partire
Partire
- (B) Poltica
Politics
- (C) Partise
Partise
- (D) Partan
Partan
- 31 ____ there is a link between the people and the government
____ जनता आरि शासनतोलूळ दुरा अमते
- (A) Political party
राजकीय पक्ष
- (B) Election commission
सिवालयक आणक
- (C) Court
न्यायालय
- (D) Public service
संसारक आणक
- 32 ____ it is an integral part of the modern political system and process
____ हा आधुनिक राजकीय व्यवस्थाक व प्रक्रियेक प्रविभाक्य भाग आहे .
- (A) Political Party
राजकीय पक्ष
- (B) Election
सिवालयक
- (C) Education
सिधुष
- (D) None of this
वापेरी नांणे
- 33 The statement that political parties are the pillars of modern politics belongs to this thinker
राजकीय पक्ष आधुनिक राजकाशाके आधारतुंभ आहणे हे विधान ____ वा विचारणांनके अणे
- (A) Licock
लिकॉक
- (B) S. Newman
एस. न्युमन
- (C) Getel
गटेल
- (D) Lownd
लॉन्डन
- 34 None of the following option are the work of political party
खालील पर्यायांपेरी राजकीय पक्षाके सचे नांणे
- (A) Party propoganda and dissemination
पक्षप्रचार व इया
- (B) Political recruitment
राजकीय मारणे
- (C) Political socialization
राजकीय सामाजीकरण
- (D) Judgment
न्यायदान
- 35 A nation in which there is only one political party and the existence of the other party is normalized is called ____ system
ज्या राष्ट्रात एकच राजकीय पक्ष अमते आरि दुसरा पक्षाके अस्तित्त्व अमान्य केलणे अमते ह्याला ____ रदती अण सळणे जाल
- (A) Unilateral method
एकपक्ष पद्धत
- (B) Bilateral method
द्विपक्ष पद्धत
- (C) Multilateral method
बहुपक्ष पद्धत
- (D) None of this
वापेरी नांणे
- 36 India has ____ party system
भारतात ____ पक्षपद्धती आहे
- (A) Multilateral method
बहुपक्ष पद्धत
- (B) Unilateral method
एकपक्ष पद्धत
- (C) Bilateral method
द्विपक्ष पद्धत
- (D) Dictatorship
हुकुमशासणे
- 37 One of the following option is the regional party in India
खालीलपेरी दिलेला पर्यायांपेरी भारतांतोळ प्रादेशिक पक्ष आहे
- (A) Bhartiya janala party
भारतीय जनता पार्टी
- (B) National congress party
राष्ट्रीय काँग्रेस पक्ष
- (C) Communist party
साम्यवादी पक्ष
- (D) Shivsena
शिवसेना
- 38 Who is the currently leading India
सध्या भारताके नेतृत्व कोण करतोन आहे
- (A) Rahul Gandhi
राहुल गांधी
- (B) Sharad Pawar
शारद पवार
- (C) Narendra Modi
नरेंद्र मोदी
- (D) Raj Thakare
राज ठाकरे
- 39 A political party need to get votes to be recognized as a national party
राष्ट्रीय पक्ष म्हणून मान्यता मिळविण्यासाठी राजकीय पक्षाला ____ मणे मिळवणे आवश्यक आहे
- (A) 3 percent
3 टक्के
- (B) 6 percent
6 टक्के
- (C) 10 percent
10 टक्के
- (D) 12 percent
12 टक्के
- 40 The concept was introduced by the philosopher king
तत्त्वज्ञ राजा हि सकलना यांनी मांडनी
- (A) Hobbes
हॉब्स
- (B) Russo
रुसो
- (C) Locke
लॉक
- (D) Plato
प्लेटो

This question paper contains 2 printed pages]

RA—123—2022

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MAY/JUNE, 2022

(New Course)

POLITICAL SCIENCE

Paper XII

(Modern Political Analysis)

(Thursday, 9-6-2022)

Time : 10.00 a.m. to 12.30 p.m.

Time— 2½ Hours

Maximum Marks—50

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Describe the meaning of Modern Political analysis and discuss its characteristics. 10

आधुनिक राजकीय विश्लेषणाचा अर्थ सांगून त्यांच्या वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Explain the significance of Modern Political Analysis.

आधुनिक राजकीय विश्लेषणाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

2. Discuss the system approach to the study of Modern Political Analysis. 10

आधुनिक राजकीय विश्लेषणाच्या व्यवस्थावादी दृष्टिकोणाची चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Describe the behavioural approach to the study of Modern Political Analysis.

आधुनिक राजकीय विश्लेषणाच्या वर्तनवादी दृष्टिकोणाचे वर्णन करा.

P.T.O.

3. Define the meaning of political leadership and explain qualities of ideal leadership. 10

राजकीय नेतृत्वाचा अर्थ सांगून आदर्श नेतृत्वाने गुण स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the types of leadership.

नेतृत्वाचे प्रकार स्पष्ट करा.

4. Explain the meaning of political participation and its determinants. 10

राजकीय सहभागाचा अर्थ सांगून त्याचे निर्धारक घटक स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Comment on the political apathy.

राजकीय उदासिनतेवर भाष्य करा.

5. Write the functions of political parties. 10

राजकीय पक्षाची कार्ये लिहा.

Or

(किंवा)

What is Political Party ? Explain its salient features.

राजकीय पक्ष म्हणजे काय ? त्याची टक्क वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

This question paper contains 2 printed pages!

S—120—2018

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2018

POLITICAL SCIENCE

Paper-III

(Government and Politics of U.S.A. and China)

(Friday, 23-5-2018)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. — (a) Attempt All questions.

(b) All questions carry equal marks.

(c) सर्व प्रश्न सोडवा.

(d) सर्व प्रश्नांचा समान गुण आहेत.

1. Discuss the main features of American Constitution. 10

अमेरिकन राज्यघटनेच्या प्रमुख वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Explain the powers of Standing Committee in China.

चीन मधील स्थायी समितीचे अधिकार विशद करा.

2. "American Senate is the most powerful second chamber in the world." 10

Comment.

"अमेरिकन सिनेट हे जगातील द्वितीय सभागृहामध्ये सामर्थ्यशाली सभागृह आहे." भाष्य करा.

Or

(किंवा)

Discuss the powers of China's Prime Minister.

चीनच्या पंतप्रधानाच्या अधिकारांची चर्चा करा.

P.T.O.

WT

(2)

S-120-2018

3. Explain the role of Communist Party in China
सोवियत गणराज्य पार्टी का कार्य समझाए।

Or

(निम्न)

Write the main features in American's Democracy
संघीय अमेरिकन लोकतंत्र के मुख्य विशेषताएं लिखिए।

4. Write short notes on any two

- (i) President-General
  - (ii) Democratic Party
  - (iii) Vice-President of America
  - (iv) China's Problems
- केवल दो में से लिखिए।

- (i) प्रमुखमंत्री
- (ii) डेमोक्रेटिक पार्टी
- (iii) अमेरिकन उपराष्ट्रपति
- (iv) चीन के समस्याएं

S-120-2018
S.No-2018

2018-19 - B.A. III

This question paper contains 2 printed pages|

A—140—2018

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2018

POLITICAL SCIENCE

Paper-XIII

(Government and Politics of U.S.A. and China)

(Monday, 15-10-2018)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Explain the main features of 1982 Constitution of China. 10

चीनच्या 1982 च्या राज्यघटनेची प्रमुख वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Discuss the powers of American President.

अमेरिकन राष्ट्राध्यक्षांच्या अधिकाराची चर्चा करा.

2. Explain the powers and functions of House of Representatives. 10

अमेरिकन प्रतिनिधी सभागृहाचे अधिकार व कार्ये विशद करा.

Or

(किंवा)

State the features of Communist Party of China.

चीनच्या साम्यवादी पक्षाची वैशिष्ट्ये सांगा.

P.T.O.

3. State the main features of China's Judiciary.

चीनच्या न्यायव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये सांगा.

Or

(किंवा)

Write the powers of American Supreme Court.

अमेरिकेच्या सर्वोच्च न्यायालयाचे अधिकार लिहा.

4. Write short notes on (any two) :

- (i) Senate
- (ii) National Peoples Congress
- (iii) Party System in the U.S.A.
- (iv) China's President.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (i) सिनेट
- (ii) राष्ट्रीय जनकाँग्रेस
- (iii) अमेरिकेतील पक्ष व्यवस्था
- (iv) चीनचा अध्यक्ष.

This question paper contains 2 printed pages]

S—159—2018

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2018

POLITICAL SCIENCE

Paper-XIV

(Indian Political Thinkers)

(Monday, 26-3-2018)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Narrate Mahatma Phule's thoughts on education. 10

महात्मा फुलेंचे शिक्षणविषयक विचार विशद करा.

Or

(किंवा)

Describe Dr. B.R. Ambedkar's views on Parliamentary Democracy.

डॉ. बी.आर. आंबेडकरांच्या संसदीय लोकशाही संबंधी विचारांचे वर्णन करा.

2. Elucidate in brief political thoughts of Pandit Nehru. 10

पंडीत नेहरूंच्या राजकीय विचारांचा थोडक्यात आढावा घ्या.

Or

(किंवा)

Explain Dr. Ambedkar's thought on caste eradication.

डॉ. आंबेडकरांचे जाती निर्मूलना बाबतचे विचार स्पष्ट करा.

3. Discuss political thoughts of Swami Vivekananda. 10

स्वामी विवेकानंदांच्या राजकीय विचारांची चर्चा करा.

P.T.O.

C62ABS14A7072AD6AE18A5A7E3E2914E

Or

(किंवा)

Critically examine Pandit Nehru's views on Non-Alignment Policy
पंडीत नेहरूंच्या अलिप्ततावादी धोरणाचे टिकात्मक परीक्षण करा.

4. Write short notes on (any two) :

- (i) Mahatma Phule — Thoughts on Untouchability
- (ii) Swami Vivekananda — Religious Reforms
- (iii) Pandit Nehru — Welfare State
- (iv) Dr. B.R. Ambedkar — State Socialism.

धोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (i) महात्मा फुले — अस्पृश्यते बाबत विचार
- (ii) स्वामी विवेकानंद — धार्मिक सुधारणा
- (iii) पंडीत नेहरू — कल्याणकारी राज्य
- (iv) डॉ. बी.आर. आंबेडकर — राज्य समाजवाद.

This question paper contains 2 printed pages]

A—184—2018

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2018

POLITICAL SCIENCE

Paper-XIV

(India's Foreign Policy)

(Wednesday, 17-10-2018)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Define Foreign Policy and explain the objectives of Indian Foreign Policy. 10

परराष्ट्र धोरण म्हणजे काय ते सांगून भारतीय परराष्ट्र धोरणाची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Comment on Indo-China Relations.

भारत-चीन संबंधावर भाष्य करा.

2. Examine the Post-Independence issues between India and Pakistan. 10

स्वातंत्र्योत्तर काळातील भारत-पाकिस्तान संबंधातील प्रश्नांची चिकित्सा करा.

Or

(किंवा)

Narrate in brief India-Russia Relations.

भारत-रशिया संबंध थोडक्यात विशद करा.

P.T.O.

WT

(2)

A—184—2018

3. Discuss the structure and functions of Security Council.
सुरक्षा समितीची रचना आणि कार्याची चर्चा करा.

10

Or

(किंवा)

Explain the India's Foreign Policy with Bangladesh.

भारताचे बांग्लादेशाबरोबरचे परराष्ट्र धोरण स्पष्ट करा.

4. Write short notes on (any two) :

10

- (i) Changing nature of India's Foreign Policy
- (ii) India-U.S.A. Relation
- (iii) Aims and Objectives of Security Council
- (iv) India-Sri Lanka Relation.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (i) भारताच्या परराष्ट्रीय धोरणाचे बदलते स्वरूप
- (ii) भारत-अमेरिका संबंध
- (iii) सुरक्षा समितीचे ध्येय आणी उद्दिष्टे
- (iv) भारत-श्रीलंका संबंध.

This question paper contains 2 printed pages)

AH—199—2019

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2019

POLITICAL SCIENCE

Paper XIV

(Indian Political Thinkers)

(Thursday, 28-3-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—50

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Write Dr. Ambedkar's thoughts of Pakistan.

10

डॉ. आंबेडकरांचे पाकिस्तान संबंधी विचार लिहा.

Or

(किंवा)

Narrate Mahatma Phule's thoughts on education.

महात्मा फुलेचे शिक्षणविषयक विचार विशद करा.

2. Narrate Pt. Nehru's views on Nationalism.

10

पं. नेहरुंचे राष्ट्रवादासंबंधी विचार विशद करा.

Or

(किंवा)

Discuss political thoughts of Swami Vivekananda.

स्वामी विवेकानंदाच्या राजकीय विचारांची चर्चा करा.

P.T.O.

3. Describe Dr. B.R. Ambedkar's views on Parliamentary Democracy.

डॉ. बी. आर. अंबेडकरांचा संसदीय लोकशाही संबंधी विचाराने वर्णन करा.

Or

(किंवा)

Critically examine Pandit Nehru's views on non-alignment policy.

पंडीत नेहरूंच्या अलिप्ततावादी धोरणाचे टिकात्मक मूल्यमापन करा.

4. Write short notes on (any two) :

- (1) Dr. B.R. Ambedkar - State Socialism
- (2) Swami Vivekananda - Religious Thought
- (3) Pt. Nehru - Democratic Socialism
- (4) M. Phule - Satyashodhak Samaj.

खोदक्यात टिप लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (1) डॉ. बी. आर. अंबेडकर - राज्य समाजवाद
- (2) स्वामी विवेकानंद - धार्मिक विचार
- (3) पंडीत नेहरू - लोकशाही समाजवाद
- (4) म. फुले - सत्यशोधक समाज.